

Savaitinis Katalikiszkas Laikrasztis, Organas Lietuviu Kataliku Federacijos.

Entered as second class matter March 8, 1909 at the Post Office of Philadelphia, Penn'a., under the act of March 3, 1879.

Nr. 38

PHILADELPHIA, PA., 24 D. RUGSEJO (SEPTEMBER) 1909 M.

Metai | X

The Lithuanian Weekly
ZVAIGZDE" = THE STAR
 published every Friday at 3654 Richmond street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.
 J. SKIRMUNT, President
 Treas. and Editor.
 MATT. MILUKAS, Sec'y.
Subscription \$2.00 a Year
Rates of Advertising:
 One inch once . . . . \$ 0.50
 One inch one month 1.50
 One inch per year 15.00
 All communications must be addressed:
ZVAIGZDE,
 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis
ŽVAIGŽDĖ
 išeina kas Pėtnyčią.
 Kaštuoja ant metų \$2.00,
 i Lietuvą 4 rub.
APGARŠINIMŲ PREKES:
 Colis viena sykį \$0 50
 Colis ant mėnesio 1.50
 Colis ant visų metų 15.00
 Korespondencijas ir pinigų siunčiant reikia adresuoti:
ZVAIGZDE,
 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPELLER"
 Druti muskulai neatneša naudos, jei Jus Romatizmas kankina. Su **PAIN EXPELLERIU** jei dručiai suberšti atneš Jm tuoj palengvinimą ir prašalins priežastį skausmų. *Banani ap'lekuo us 25c ir 50c*
F. Ad. Richter & Co.
 818 PEARL ST., NEW YORK.
 Tėmikit ant Ankero ženkle apsaugoimo

Im. Gelžkelninku
Dziegorius
 ant 17 akmenių kotu užtraukiamas ir sukamas, labai tikrai einantis, pildytas auksu, gvarantuotas ant 20 metu. Prisiusim ji ekspresu ant pasižiūrėjimo; jei patiks, užmokėk 5dol. ir 75c: jei ne toks kaip sakom, nemokėk nei cento. Puikus 14k auksu plėtytas jencūgėlis uždykų. Vyrišką ar moterišką. Excelsior Watch Co. 902 Athenaeum Bldg. Chicago

Keystone Phone Main 14-28.
 Bell Phone Lombard 2506 A.
Dr. P. Rovno
 423 Pine st. Phila, Pa.

L.A. Ostapowicz
Graborius

2636 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa
 Bell Phone, Kensington 397.

Dr. F. Švarcas
 užlaiko savo aptieką ant
 3600 Richmond St., k. Venango
 Philadelphia, Pa.
 Priėmimo valandos:
 Iki 10 val. ryte.
 Nuo 2 iki 3 val. po pietų.
 Nuo 6 iki 8 val. vakare.

Jau pobaigeme spaudzinti
GYVENIMUS ŠVENTUJU
 SU PAVEIKSLAIS.

Didelė tai knyga, apimanti keturis tomus.
 Atskiro tomo kaina \$1.00.
 Visi 4 tomai sykiu \$3.50.

Siųzdami užsakymus (orderius) adresuok te:

„Zvaigzde“, 3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

NEAPSIGAUK PATS SAVE.

Vyrai ir moteris, kurie apsigaudinėja patys, yra didžiausią savo priešai. Dievas davė Tau sveikatą, tą didžiausią turtą, idant ją sergėtumei ir atsakančiai naudotumeis. Dideles upes susilieja iš mažų upelių. Didelis medis išauga iš mažų atžalų teipgi ir sunkios naikinančios žmogų — ligos ir išsiplėtoja iš menkų apsišėkimų nesveikumų; todėl jei pajutęs tuojuos nesi-gydysi o sakydamis lauksi rytojaus, tada apsigaudinėsi patsai save.

Dr. E. C. COLLINS,
 uždėtojas
 Collins N. Y. Medical Instituto.

šyk: **The COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE**
 140 West 34th Street, New York, N. Y.
 Dr. J. J. McGlade, Dr. J. F. Coyle, Medical Direktoriai.

Kasdien nuo 10 iš ryto ik 5 po p. Švent. nuo 10 ik 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8

Prisiusk 10c. markėms, apturėsi garsiąją knygą, Dr. E. C. Collins, "Vadovas in Sveikatą", parašytą lietuviškai.

Izidorius

917--33rd St.

Nausiedas

Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Didžiausias
Lietuviškas**Bankinis Kontoras**Siuntimo
Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuve vyrų drabužių, šėvėrykų ir skrybėlių; turime didelį departamentą auksinių daiktų: laikrodžių, žiedų spilkų, ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia ateik pas mus, o būsi užgandintas.

Jei užgandinsim, pasakyk kitiems.

Jei neužgandinsim, pasakyk mums.

Bischoff's Banking House

Uždėta 1848 m. (HENRY BISCHOFF & CO.) Uždėta 1848 m.

237 BROADWAY IR 4 PARK PLACE, NEW YORK, N. Y.

BISCHOFF'S BANKING HOUSE

Pinigus siunčiame į seną tėvynę kuotsakančiausiai pagal dieninio kurso su kiekvienu iš New Yorko išplaukiančiu greitlaiviu, taip juog į 12 dienų kraujui priimti lieka.

Pinigus išmainome visų kraštų svieto pagal dieninį kursą. Bankoje savo visados laikom daug pinigų dėl išmainymo

Pinigus primame ant knygų ir duodame procentą.

Šipkortes parduodame ant geriausių garlaivių dėl pervažiavimo į Europą ir pristatome pasažierius ant laivo už dyką, o kas pas mus parašys, pranešdamas apie savo atkeliavimą ir paduos aiškiai dieną ir adyną, kuriuom geležkeliu ar botu išvažiuos iš vietos, tada siųsime savo pasiuntinį ant pasitikimo, o tokiu būdu apsisaugos nuo gabių apgavikų.

Šipkortes išsiunčiame ant geriausių garlaivių dėl atkeliavimo iš Europos, neužlaikydami, ir pirkėjui šipkortės duodame žinią, kada jo pasažierius pribus ir ant kokio laivo.

Pašportus pastorojame dėl keliančių į krajų.

Daviernastis padarome pigiai ir kitas visas rejiantiškas popieras už žemą prekę. Sukolektavojimą darbų atliekame kuoteisingiausiai.

Per laiką ar asabiškai atsišaukite ant šito antrašo:

Bischoff's Banking House, 237 Broadway ir 4 Park Place, New York

Nedėlioje Banka atidaryta nuo 10 iki 12 adynai.

Sėbatoje iki 8 vakare.

BISCHOFF'S BANKING HOUSE

J. P. BUDGINAS

visiems gerai pazistamas

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuve Knygų, Popierų, Abrozų ir kitokių bažnytinių daiktų. Pas jį galima užsirašyti laikraštį „Žvaigždė“.

Ateikite pamėginti ir persitikrinti po Nr.

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

Lietuviu Banka

M. ROSENBAUM

605 S. Third St.

Philadelphia, Pa.

Parduoda šipkortes ant visų linijų.

Siunčia pinigus į visas dalis svieto.

Atlieka visokius reikalus bankinius ir emigracijos. Parduoda geležinkelių tikietus į visus Suv. Valsčių miestus

\$49⁷⁵

in

Los Angeles

Oakland

Sacramento

San Francisco

San Jose

Chihuahua

Mexico City

Anaconda

Butte

Helena

Albuquerque

Deming

Silver City

Portland

Huntington

El Paso

Sierra Blanca

Ogden

Salt Lake City

Olympia

Seattle

Spokane

Tacoma

Walla Walla

Evanston

Granger

Rock Springs

California.

Mexico

Montana

New Mexico

Oregon

Texas

Utah

Washington

Wyoming

keliaujantiems tarpe

14 d. Rugsejo ir 14 d. Spalio

Kasdieną išeina 4 trūkiai

M. ROSENBAUM,

605 So. Third St.

Philadelphia, Pa.

Evangelija

Septynioliktoje Nedėlioje po Sekminių, pagal šv. Matą, skyrius XXII.

Anuomet atėjo parizėjai pas Jezų, ir paklausė jo vienas iš jų, Instatymo daktaras, gandindamas jį: Mokytojau, kuris yra didis prisakymas Zokone? Tarė jam Jezus: mylėsi Viešpatį Dievą tavo iš visos širdies tavo, ir iš visos dūšios tavo, ir iš visos mislies tavo. Šitas prisakymas yra pats didysis ir pirmas. O antrasis panašus šitam: Mylėsi artymą tavo kaip patsai save. Ant tų dviejų prisakymų remias visas Instatymas ir pranašai. Parizėjams susirinkus, paklausė jų Jezus, tardamas: Kas jums rodos apie Kristų? Keno yra sūnus? Tarė jam, Dovidas. Tarė jiems: Kaip gi Dovidas vadina jį dvasioje Viešpačiu, sakydamas: Tarė Viešpats Viešpačiam mano, sėdėk po dešinės mano, kuolaik paguldysiu neprietelius tavo suoleliu kojų tavo? Jei tada Dovidas vadina jį Viešpačiu, kaip gi yra jo sūnumi? Ir niekas negalėjo atsakyti jam žodžio ir nuo anos dienos niekas nebedrįso daugiau klausti jo.

*****

Lietuvių Blaivininkų Sanjungos

PIRMASAI SEIMAS, WATERBURYJE, CONN.

šv. Juozapo parapijinės mokyklos svetainėje, 22 Rugsėjo 1909.

Po iškilmingų šv. Mišių, atlaikytų žinomo Blaivybės apaštalo tarp Amerikos lietuvių, kun. P. Saurusaičio, buvo pradėtas pirmutinis Amerikos Lietuvių Blaivininkų Seimas šv. Juozapo parapijinės salės svetainėje. Greta Waterburiškių atstovai buvo nuo blaivininkų Clevelando, Philadelphijos, Lawrence'o ir Bostono apielinkės. Waterburyje pasirodė blaivininkai skaitlingiausiai. Čia yra net 2 suaugusių blaivininkų draugijos (viena turi apie 150 narių) ir viena vaikų, skaitlium pereinanti 100. Iš gerbiamų lietuviškų klebonų ant Seimo buvo kun. P. Saurusaitis, vietinis, kun. Milukas iš Philadelphijos, kun. Halaburda iš Clevelando ir kun. Radzevičius iš Gardner, Mass., dėl netikėtų parapijoje atsitikimų negalėjo pribūti. Taip pat nuo Pittsburgo laukiami kunigai negalėjo pribūti, nes pas juos tada būta dijecezijos rekolekcijų.

Atidarius kun. P. Saurusaičiui su malda pirmutinį Amerikos Lietuvių Blaivininkų Seimą. Seimo pirmsėdžiu išrinktas p. Antanavičius iš Waterbury'o, Seimo sekretorium J. Kovas, kuris atstovavo Clevelando blaivininkų kuopą.

Po ilgesnių diskusijų išrinkus vardą naujai organizacijai (Lietuvių Blaivininkų Sanjunga) pradėta darba apie jos konstituciją. Sulyg kun. P. Saurusaičio patarmę rūpintis kiek galint, kad organizacijos įstatai panešėtų kuodaugiausiai į Bažnyčios Vyresnybės užtvirtintą Blaivybės Draugiją Kauno dijecezijoje, idant ateidami iš Lietuvos blaivininkai lengvai galėtų įstoti į L. B. S., o vėl iš Amerikos grįždami kad Lietuvoje lengvai galėtų įeiti į Blaivybės narių skaitliū.

Vardas.

Lietuvių Blaivininkų Sanjunga (L. B. S.) po globa Sopolingos Dievo Motinos.

Siekis.

1. L. B. S. siekis platinti lietuvių katalikų tarpe blaivybę, dorą, apšvietimą, patrijotizmą, (Tėvynės meilę) ir suteikti savytarpinę medžiagišką pagelbą.

2. Draugijos veikimo rybos — Suv Amerikos Valsčiai ir Kanada.

Vyriausias čarteris bus išimtas Connecticut'o valsčiuje; kituose valsčiuose čarteriai bus išimtinai kaipo L. B. S. šakos.

3. Lietuvių Blaivininkų Sanjunga savo siekio pasiekti: a) palaiko laikraščius ir kitus spaudos veikalus, kurie platina blaivybės idėją (nuomones apie blaivybės reikalingumą); b) surengia skaitymus ir lekcijas apie stačiai paliečiančius draugijos tikslą daiktus; c) steigia knygytus ir skaityklas; d) įtaiso teatrus, spektaklius, koncertus ir kitokios rūšies padorius pasilinksminimus; e) atidengia ir užlaiko arbatines, viešnamius, darbo namus, alkoholikams gydyklas, labdarių namus ir prieglaudą; f) atidengia savyšelpo kasas, ligos ar mirties atsitikime; g) atidengia pasiteiravimo darbo biurus.

II.

1. L. B. S. sąnariais gali būti abiejų lyčių pilnametės ypatos katalikų tikėjimo, liuosai išreiškiančios norą pildyti šiuos įstatus.

2. L. B. S. sąnariai skiriasi į: a) tikruosius, b) garbės sąnarius ir c) globėjus (protektorius).

3. Tikraisiais draugijos sąnariais esti: a) abstinantai, suvis negeriantieji nei jokių svaiginančių gėrimų; b) blaivininkai, prisiturintieji nuo gėrimo stiprių svaiginančių gėrimų, kaip degtinės, konjako, romo, arako, o kitų gėrimų vartojime užlaikantieji prigulintį saiką.

4. Garbės sąnariais skaitosi ypatos, kurios draugijai daug kuo patarnauja arba paaukoja jos naudai ir nemažiaus 50 dolerių.

5. Globėjais sąnariais skaitosi ypatos, suteikusios draugijai medžiagišką ar dvasišką paramą.

L. B. S. priima į savo globą ir nepilnamečių draugijas, tik be teisių dalyvavimo susirinkimuose ar seime.

6. Abstinentas ar blaivininkas už sulaužymą savo prižadų, t. y. už pasigėrimą du syk', yra persergėtas, o po trečiam prasikaltimui yra išbrauktas ir nustoja visų teisių ir sulyg savyšalpos. Jei kuopa neteisingai išbrauktų sąnari, tai šis turi teisę apeliuoti į Centro Valdybą. Kuopos turi būti labai atsargios su priėmimu abstinentų ir blaivininkų, kad per nepildančio savo prižadėjimų nario pasielgimą, nebūtų gėdos kitiems abstinentams ir blaivininkams.

7. L. B. S. sulyg savyšalpos irgi dalinasi į 3 skyrius. Pirmo skyriaus nariai moka po 10 c. kas mėnuo ir po 5 c. per bertaininius susirinkimus į Centro kasą, kuri, mirus sąnariui, išmoka 100 dolerių posmertinės. Tokis narys turi teisę persikelti iš vienos į kitą pagelbinę draugiją, prigulindčią prie L. B. S., be jokios įstojimo mokesties, vien parodydamas savo transferkortę.

Antram skyriuje mokasi mėnesinės po 5c, už posmer-
tinės \$30 ir teipgi turi teisę pasinaudoti transferkortė-
mis, t. y. persikelti iš vienos draugijos į kitą be jokio i-
stojimo.

Pagelba ligoje ir nelaimei ištikus palikta kiekvienai
kuopai, bet nepaprastuose atsitikimuose, jei Centro izde
yra pinigų, galės gauti pagelbą ir iš Centro sulyg nutari-
mą delegatų per Seimą arba Centro Valdybai susižinojus
su kuopomis.

Kurie nenori jokios posmerstinės pagelbos, tai turi už-
simokėti 25c ant metų. Už tą mokestį jie igija teises Liet.
Blaiiv. Sanjungos ir gali nešioti ženkelius jos, teipgi gali
naudotis L. B. S. knygynu, knygomis ir laikraščiais, i-
staigomis ir tt.

Nemokantieji į savyšalpos kasą draugijų susirinki-
muose ir Lietuvių Blaiivininkų Sanjungos Seimuose gali
būti vien kaip svečiai, nors ir būtų išrinktais kuopų į at-
stovus.

L. B. S. šakos privalo rūpintis apie įsteigimą savyšal-
pos ligoje, uždėdamos ypatingą mokestį ant narių tam
tikslui. L. B. S. šakos rūpintis patraukti ir daugiau drau-
gysčių prie mūsų organizacijos. L. B. S. savo šakoms jų
naminiuose reikaluose palieka kuoplačiausią savyvaldą.
Draugystėms patariama, jei nori gauti pilną benefitą (pa-
gelbą) ligoje, kad nariai mokėtų po 50c kas mėnuo; iš tų
10c siūsis kas mėnuo į Centro kasą Posmertinių Fon-
dui, o iš kitų 40c, draugystėje likusių, susidarys pagel-
ba ligoje. Kurios draugystės norės mažesnę pagelbą li-
goje, tai gali mažesnę mėnesinę mokestį užsidėti. Kurios
nenori pagelbos, tai apart tų 10c kas mėnuo nieko nemo-
kės. O jei ir posmerstinės nenori, tai surinks tik po 25c
nuo nario kasmet. Daugiau nieko.

L. B. S. reikalais rūpinasi Centro Valdyba ir metinis
Seimas.

L. B. S. Centro valdyba susideda iš: Dvasiško vado-
vo, prezidento, dviejų vice prezidentų, dviejų sekretorių
(finansų ir protokolų), kasieriaus, trijų revizijos komisi-
jos narių, knygiaus ir literatiškos komisijos.

Per Centro protokolų sekretorių Valdyba prižiūrės
protokolų užrašymą ir priėmimą naujų sąnarių (kartu su
dvas. vadovu), teipgi persikėlimą anų iš vienos šakos į ki-
tą arba ir priėmimą iš Lietuvos atėjusių arba į ten grįžtan-
čių.

In pirmą savyšalpos skyrių (ant 100 dol. posmertini-
nės) priimami nariai ne senesni kaip 45 metų. In antrą
skyrių savyšalpos (ant 30 dol. posmerstinės) priimami iki
55 metų senumo.

III.

L. B. S. sąnarių teisės ir priedermės.

Tikrieji ir garbės draugijos sąnariai naudojami: a) viso-
mis dvasiškomis malonėmis, suteiktomis Rymo-katalikų
Bažnyčios blaiivininkų draugijos sąnariams; b) skaityklo-
mis, bibliotekomis, taip pat visomis draugijos įstaigomis.

Tikrieji draugijos sąnariai privalo: a) prisiturėti nuo
vartojimo stiprių svaiginančių gėrimų sulyg padarytais
pasizadėjimais; b) nesiūlyti kitiems spicitinių gėralų; c)
nelankyti girtuoklybės įstaigų; prisidėti prie blaiivybės
praplatinimo; e) savo laiku įnešti į draugijos kasą nutar-
tą mokestį; f) šventadieniais sukalbėti vieną „Sveika Ma-

rija“; g) vesti visur krikščionišką ir pavyzdinę gyveni-
mo būdą.

L. B. S. Seimai esti a) paprastieji, sušaukiami (Valdy-
bos kasmet ir b) nepaprastieji, sušaukiami reikalui atsi-
tikus.

PASARGA. Apie Seimo sušaukimo laiką ir apie ap-
svarstomus jamė dalykus teipgi Centro Valdybon kandi-
datus Valdyba praneša šakoms prieš sušaukimą Seimo
mėnesiu anksčiau.

Nepaprasti Seimai sušaukiami: a) pareikalavus nema-
žiaus 10 L. B. S. šakų; b) L. B. S. Valdybai reikalaujant.

Seimas renka Centro Valdybą, peržiūri skundus narių
ir kuopų savytarpinius ar ant Valdybos, ištiria ir patikri-
na įplaukimų ir išleidimų atskaitą, ir apsvarsto klausymus
apie L. B. S. įstatų patobulinimą ar atmainą.

Seiman kiekviena kuopa siunčia atstovą nuo kiekvie-
nos 20 tikrųjų (abstinentų ar blaiivininkų) savyšalpos
skyriaus narių.

L. B. S. kuopų nariai raginami, kur galima, nors syki į
mėnesį ateiti į savo parapijos bažnyčią ant pamaldų su
savo ženkleliais, kad tokiu būdu patraukti kuodaugiaus
žmonių prie blaiivybės ir doro krikščioniško gyvenimo.

Sąnarys neužsimckėjęs per 6 mėnesius savyšalpos mo-
kesties skaitosi išstojusiu iš L. B. S.

Už atkaklų peržengimą įstatų ir organizacijai daromą
blėdį sąnarys būna išbrauktas iš organizacijos ir negali
reikalauti sugrąžinimo įneštų pinigų.

Kiekviena kuopa gauna po 3 egzempliorius laikraščio
išrinkto seime už organizacijos organą: tais laikraščiais
naudojasi kuopų prezidentas ir sekretorius ir visi kuopos
nariai suėję į savo pasilinksminimo namą ar skaityklą.

Organizacija taip pat rūpinasi apie išderėjimą nuo savo
išrinkto organo redakcijos, kad jos nariams — blaiivininkams
gazieta būtų siunčiama už papigintą kainą. Orga-
nu Lietuvių Blaiivininkų Sanjungos per seimą išrinkta
„Zvaigždė“, kurios redakcija apsiima blaiivininkų kuopoms,
imančioms didesni skaitlių gazieta, leisti savo laik-
raštį už pusę kainos, t. y. už VIENA DOLERI metams.

Centro Kasierius užsistato kaucijos 5.000.00 dolerių.

Lietuvių Blaiivininkų Sanjungos Centro Valdybon iš-
rinkti:

Kun. P. Saurusaitis — dvasišku vadovu,
A. M. Norkūnas iš Lawrence — prezidentu,
J. Kovas ir P. Saulėnas iš Waterbury — sekretor.
J. Jaroševiče iš S. Boston ir kun. Halaburda iš Cle-
velando — vice-prezidentais,

Paulius Mikalauckas 320 W. Broadway S. Boston,
Mass. — kasierium,

Knygų ir Finansų Revizijos komisija: J. Antona-
viče iš Waterbury, Pr. Kiele iš Philadelphijos,
J. Vencius iš Haverhill.

Mat. Milukas iš Philadelphijos — Centro knygium.
Literatiškos komisijos nariais: Kun. Milukas, A.
Paulauskis iš Verona, Pa., ir Julė Pranaitis iš
Phiadelphijos.

Platinkite Blaiivybę!
Rašykitės i Lietuvių Blaiivininkų Sanjungą!

Baisus, bet teisingas aprašymas.

Mėnesinis laikraštis McClure's Magazine, išeinąs šimtuose tūkstančių egzempliorių, šių metų Rugsėjo mėnesyje patalpino George Allan'o England'o apysaką „A question of Salvage“ — „Gelbėjimo klausymas?“ kurioje aprašyta tragiška mirtis lietuvio, Juozo Bartkaus, Cumberland'o anglekasykloje. Apysaka papuošta keturiomis iliustracijomis. Matyti, autoriaus turėta didesnę pažintį mūsų darbininkų lietuvių gyvenimo, nes pagaliaus lietuviški tipai gražiai nuduoti iliustracijoje, kaip Katrė su Domuku (Juozo Bartkaus pati), minioje kitų moterų aimanuojanti prie įėjimo į požemį. Pačioje apysakoje yra daug lietuviškų žodžių.

Apysakoje aprašyta gazo eksplozija milijonieriaus Vanderburgho kasykloje, Cumberlando srityje. Tas beširdis didžturtis pasisamdydavo kuopigiausius darbininkus ir prižiūrėtojus girtuoklius laikė. Fajerbosis*) MacTavish, škotas, paskutinis girtuoklis, visai nepildo savo pareigų, akis apsipylęs tik baisiausiai keikia ir skriaudžia ne-amerikiečius anglekasius. Nors jam tie kvaili „hunkės“, taip jis lietuvius ir slavus vadindavo, ir pranešė, kad kasyklose daug gazo (dujų) susirinkę, bet jis tik užkeikė jų tamsybę ir per jo tai neapžiūrėjimą įvyko gazo eksplozija, kurioje keliolika žmonių ant syk sudegė, o Juozas Bartkus, lietuvis, su savo draugu lenku užgriūtas savo darbo vietoje.

Eksplozijos jiega nudraskė jam, Juozui Bartkui, marškinius. Atsipeikėjęs jam ausyse užė, ant kaktos dar rūko užgesusi mainierinė liampa, aplinkui girdėtis buvo anglių puolimas. Gelbėdamasis jis šliaužia patamsiai ir savo sužeista ranka užčiuopia ant rėlių gulintį lavoną savo darbo draugo Antano, jauno lenkučio. Su užsilikusia jiega krato Antaną, bet tas be žado. Apčiupinėdamas Antano galvą, atrado ją šilta, šlapia — kruvina. „Kraujas!“ Nors nusigandęs, nuriša nuo liemens plačią juostą ir apvynioja sužeistojo galvą.

Taip draugą apžiūrėjęs pradeda mislyti apie nelaimingą atsitikimą. Atsimena, juog New East šafte gazas nuo senai jau rinkosi ir juog jis pranešė apie tai fajerbosui MacTavish'ui, bet pastarasis tik išvardžiojo jį polanderiu ir „hunke“. Juozas turėjo tada nutilti. Juk bosas geriau tur žinoti savo darbą ir ne jo, Juozo, priderystė buvo jį perspėti. Ne jam, lietuviui, vyriausybę mokyti. Jo priedermė buvo uždirbti duoną Katrei ir mažam Domukui ir viskas. Užtai jis nieko fajerbosui neatsakęs toliaus su Antanu dirbo. Nelaimei ištikus pamislijo pats sau, juog ištiesų taip turėjo atsitikti ir, rodėsi, jam lengviau pasidare. Zingeidavo tik, kas su kitais Cumberlando kasyklos mainieriais atsitiko? kaip didelė buvo eksplozija? kaip plačiai gazas apėmė? Sanprotavo sau, juog tarp didžiojo šafto ir Seno Sump, kur jis su Antanu buvo, dirbusieji žmonės arba ikišiolei išsigelbėjo arba visi turėjo žūti. Jam rodėsi negalimu daiktu, kad be jo galėtų būti kasykloje

*) Fajerbosis — ugnies viršaitis, tai perdėtinis, kurio pareiga prižiūrėti, kad neįleistų darbininkų į kasyklų vietas, kur prisirenka dujų (gazu), kolei anos nebus išvaikytos, idant tokiu būdu išvengtų eksplozijos.

nors vienas gyvas sutvėrimas.

Apsvarstęs eksploziją ir jos priežastis bei pasekmes, perstatė sau, kas dėjosi toje valandoje ant viršaus palei skylę į požemį. Verkiančios moteris, rėkianti vaikai renkasi miniomis ir su neišpasakytu išgasčiu laukia savo numylėtų duondavių. Tarp jų matė ir Katrę su Domuku.

Pamislijęs apie savuosius Juozas ne savu, ne žmogišku balsu pradeda šaukti pagalbos. Atsakymo nėra. Nei šviesos, nei žmonių balsų, niekol... Atsiminė Antaną. Pasilenkė ant jo ir klauso. Sis dar kvėpavo. Juozas nudžiugo.

Oras šafte darėsi vis blogesnis, kas valandą daugiau dūmų plaukė iš degančio šafto. Juozas suprato čia pasilikus reikšią mirtį. Netoli didžiojo šafto buvo atvangiau, bet kaip ten dasigauti, nes tris mylios bertainiai kelio, o koridoriai buvo pilni gazo. Jeigu nuo gazo ir neuždustų, tai vėl ugnis grėšė. Suprato Juozas, juog ten išgelbėjimo negalima jieškoti. Bet ką-gi daryti? Pasilikti ant vietos su Antanu — abiem mirtis; Antaną palikus pačiam jieškoti atvangesnės vietos Juozas nenorėjo. Pasiliko gelbėti ir save ir draugą. Pasisekė jam nuvilkti Antaną į „kambarį“ (working room) tris šimtus yardų atstu, kame oras buvo geresnis. Tame kambaryje jie saugiai galėjo laukti pagalbos.

Juozas neabejojo pagelbą pribūsiant, tik tas ims laiko. Ar-gi jis nematė kitų eksplozijų. Pats dapadėjo atkasti pernai penkis lenkus. Su kokių neapsakytu džiaugsmu juos visi sutiko. Ir jį su Antanu išgelbės, tik kad jiems gyvais užsilikti pakol juos suras. Taigi, padėjęs Antano galvą ant kelių, pasirengė laukti geidžiamos pagalbos.

Pirmutiniam išgasčiui praėjus, joks jausmas neužėmė jo vietos. Apie išgelbėjimą jis nei maž neabejojo, tik reikia kantriai laukti. Jis žinojo žmogų galint ilgai be valgio gyventi, o vandens galėjo iš riavo atsigerti. Prisieis daug kentėti, ale tai nesvarbu, bytik išsigelbėjus. „Kaip tik dūmai prasiskleis, — manė Juozas, — eisiu pažiūrėti, ar koridorius užgriuvęs. Tečiau ar eisiu ar ant vietos sėdėsiu, vis mus išgelbės.“ Ir toji mintis niekad jo neapleido. „Nors vyriausybė ir spaudžia mus, svetimtaučius, — mislijo sau, — vienok, nelaimei atsitikus, uoliai gelbsiti.“ Ir su neapsakytu kantrumu Juozas laukė... laukė... laukė...

Po ilgo laukimo Juozas patėmijo lyg neaiškia dėmę tamsoje, suuodė karčius dūmus. „Mainos dega“, perbėgo jam per galvą. Paguldęs Antaną ant žemės, išėjo ant koridoriaus pažiūrėti. Ugnies jis nebijojo — vyriausybė užgesis ją. Dūmai? Išvaikys juos su vėjapūčiais. Jie viską padarys, kad tik išgelbėti jį, lietuvi, ir Antaną, lenką...

Koridorio sienos buvo silpnai apšviestos. Pilnas pasitikėjimo ant kasyklų vyresnybės mislijo: „Pakol ugnis daeis iki „kambarių“, būsime išgelbėti; kad tik jie žinotų, kur mes.“ Ir nustvėręs akmens šmotą ėmė juo daužyti į geležinę rėlę: tunk... tunk... tunk...

Ilgai skambino Juozas Bartkus su lygiais pertraukimais. Sviesa-gi tuotaru augo; kartus dūmai pripildė koridorių. Galop jėgų nustojo, o pagalbos nėra...

III.

Trečiame skyriuje autorius aprašo, kas dėjosi tuotar-

pu ant viršaus, kasyklos biure (ofise).

Fajerbosis MacTavish, visas sušilęs ir anglių dulkėmis apdengtas, įbėgo į Cumberlando kasyklos ofisą.

— New East visa ugnyje, — jis suriko, — Senas Sump gali teipgi užsidegti!

Ofise sėdėjo už stalo mainų inspektorius Connover, o prie lango stovėjo mažas, liesas, su kytromis akimis žmogelis — ponas Vanderburgh, kasyklos savininkas. Connover pašaukė pusiau girtą MacTavish'ą išduoti raportą.

— New East, — prabilo fajerbosis, — beveik išdegus į šešias valandas po eksplozijos. Senas Sump bus sekantis, o paskui...

— Zinau, — pertraukė Connover aštriai. — Reikia tą greit sulaukyti, nes paskui gali per savaitę neužgesinti.

— Per mėnesius! — suriko MacTavish ir sudavė kumščia į stalą. — Mėnesius? Gal net metus, kaip Bakers Creek No.5

Vanderburgh ausis pastatęs klausė.

— Matote, — toliau kalbėjo fajerbosis, — kad neatbūtinai ir tuoj reikia šaftą užlieti vandeniu. Męs jau pasirėngę prie darbo.

— Ar žmonės išgelbėti?

— Teip, tai yra 32 gyvi, devyni užmušti, o penki nedaskaitoma. Tris bus žuvę No. 8 ir du buvo Sumpe. Bet ar jūs nematote, kad jie visi senai jau bus numirę. Tokia ugnis!

— Teip, teip. Bet kaip su tais dviem Sumpe?

— O tie polanderiai, Juozas Bartkus ir Antanas Namovič. Rodosi, kad ir jie bus mirę. Turi būti, hm?

— Kaip teip? — paklausė Connover.

MacTavish žvairiai į inspektorių pažvelgęs, atsirėmė į stalą ir atsakė: Jie bus mirę.

— Prakeiktas melagiau! Matau iš tavo atsakymų, kad jie da gyvi.

— No, no, master Connover. Zinoma, kad jie mirę. O jei ir ne, tai numirs. Tokiu būdu koks skirtumas. Hunkės! — su neapykanta teisinosi škotas fajerbosis. — Prakeikti gyvuliai! Padegėjai! Tiedu Sumpe gyvi, bet kas iš to? turi mirti! Muša į rėles šaukdamies pagelbos, bet niekas apart manęs jų negirdėjo. Ar-gi męs, balti žmonės, išstatysime savo gyvasčius ant pavojaus, kad juos gelbėti...

— MacTavish! — Connover šoko, kaip įdurtas. Jo kresė puolė ant aslos. Skotas stovėjo išsiziojęs, kvėpuodamas žmogžudystės geiduliu.

— Gana to, Mack! Tu šeške!

— Nustok, pone Connover, — įsikišo aštrus balsas kasyklos savininko.

— Jūs mislijate?...

— Aš misliju, kad kožnas klausymas turi dvi pusi. Ir šitame, meldžiamasis, žiūrėk ant abiejų. Dabar męs žinome, kaip stovime ir galime išsirinkti kelią.

— Išsirinkti ką daryti?

— Zinoma. Sulyg to, ką MacTavish apsakė, turime greit veikti, arba visa Cumberland kasykla dūmais nueis. Taigi tuojaus užlieti šaftus vandeniu.

— Bet Sumpe yra du gyvi žmonės.

— Tik du, o rasi vienas. Tečiaus jiems pagelbėt negalima, nes visa New East ugnyje.

— Negalima? O per No. 9. Iškastį urvą ir...

— Kaip ilgai tas darbas užimtų?

— Tik lyg rytų rytui!

— Lyg tam laikui ugnis sunaikis tūkstančius anglietonių ir plačiai išsiplės, matote? Ne, ne. Nors syki MacTavish'o, o ne tavo, teisybė. Teip, klysti, pone Connover. Tavo intencijos geros, bet blogas apsvarstymas. Kuogreičiausia užlieti mainas! Pašaukti O'Donnell ir pradėti darbą!

— Gyvus žmones užliesit!

— Žiūrėk, Connover. — Savininko balsas buvo šaltas ir aštrus, kaip britva. — Ne būk idealistu. Tikiuosi męs visi praktiški žmonės. Nebūk kvailiu. Perstatyk sau, kad męs kasykloje, o tie gyvuliai būtų šičia ir kad per mainų užliejamą jie galėtų sučėdyti 10 centų ant dienos, tu manai, jie a be j o t u? Ne labai.

— Aš jums sakau, kad tie žmonės gyvi, — protestavo Connover nepasiduodamas.

— Pusgalvis! O ką gi daryti su tūkstančiais gyvųjų, kurie, kasyklai degant, neturės darbo ir badu stips. Kaip gi su mano priederme sulyg jų? O ką darysi su našlėmis ir našlaičiais, katrie gyvena Cumberlando dividendomis? Sakau jums, tuoj išsirinkti!

Vanderburgh prisiartino prie stalo ir daužė į jį aluvėliu, rodos tuomi norėdamas Connoverą pertikrinti.

— Ant Dievo gyvojo! — suriko šis, — kaip ilgai aš būsiu Cumberlando mainų inspektorium, tolei gyvų žmonių negirdys dėl dividendos. Kuomet visi bus išgelbėti, tada stversitės paipų. Dabar pirmiausia žmones gelbėt! Tuoj pristatysiu du šimtų darbininkų, tris šimtus...

— Kvailys! Tuojaus imtis už paipų; girdit? Pašaukti O'Donnell; greičiau!

— Ką? — led girdimu balsu pratarė Connover.

— Ar jūs suprantate angliškai? — pašiepė Vanderburgh. — Aš liepiu vandenį pompuoti.

— To nepadarysit!

— Ir kodėl, meldžiamasis?

— Dėlto, kad jei O'Donnell dažinos ir žmonės dažinos...

— Teip. Bet jie nedžinos. Kas jiems pasakys?

— Kas? Aš, James R. Connover!

— Ha, ha! — nusijuokė Vanderburgh. — Jūs neapleisite ofiso, pakol viskas nebus užbaigta. Galop niekas ne tik netikėtų, bet ir neklausytų tokios pasakos. Jūs žinot! Niekas! Darodymų gi jokių neturite. Mudu tau užginčysime. Nebūk kvailiu!

Connover puolė prie durų. Cia jį sulaukė MacTavish. Vanderburgh gi rėžė jam kuom tai sunkiu per galvą, ir jis puolė ant žemės be jausmų...

Beširdis kasyklos savininkas su neapkenčiančiu lietuvių fajerbosu, per kurio apsileidimą eksplozija pasidarė, išdavė paliepiamą užleisti kasyklas vandeniu, nes, girdi, visi žmonės, likę po žeme, negyvi, prazuvo eksplozijos liepsnose, tat reikia anglis gelbėti nuo ugnies.

IV.

Ketvirtą skyrių autorius pradeda aprašydamas Juozo Bartkaus, laukiančio vis išgelbėjimo, neapsakytą išgastį, kad jį užlieja galinga vandens sriovė iš milžiniškų rūrų (paipų). Lenkas Antanas jau pasimiręs. Bet Juozas, plačiaveidęs Katrės vyras, mažo Domuko tėvas, turi mirti, kaip žiurkė, kad ją su pelėganda paskandina ceberyje

prislėgdami išviršaus akmeniu.

Nors smertis žiūri nelaimingam anglekasiui į akis, jis tečiau nenusimina. Ugnis iš vienos pusės ir vandens tvanas iš viršaus jį suėmė, bet jis nepasiduoda. Griebiasi už išsikūšusių anglies šmotų savo kalinės sienų, antgalo užsikabina už balkio ir taip laikosi koki laiką viršų kilančio kaskart vandens. Galop balkis trūksta ir nelaimingas lietuvis krinta į tamsų vandenį. Dar prieš jo akis stoji pati Katrė su Domuku, stovinti keli šimtai pėdų viršui ir žiūrinti į požeminę skylę. Pagaliaus iš jo lūpų išsiskverbia malda jo prigimtoje kalboje: O, Dieve!... Jis supranta, kad jo šaukimų negirdėta; palaikyta jį už numirusį. Bet Dievas išgirs jo malda, nors ir be bildesio... Išvirtęs rąstas užduoda Bartkui per galvą ir jis nustojes žado, pasineria vandenyje... Jo lavonas, kaip ir jo draugo Antano, ošiančio vandens sukuryje kartu su pagaliais, požeminio gelžkelio balkiais ir visokiais daigtais sukasi aplink, aplink ir aplink...

Tokia tai pn. G. A. Englando apysaka. Pažįstančiam lietuvių darbininkų gyvenimą ji yra viena iš daugelio baisesių atsitikimų piešiniu. Rodyjame kiekvienam, mokaučiam angliškai, nusipirkti McClure Rugsėjo mėnesio magaziną ir perskaityti tą apysaką, teipgi peržiūrėti iliustracijas.

Naujienos iš Lietuvos.

VILNIUS. Pakorė naktį į Rugpiučio 20 d. Antakalnio kalėjime Račugą ir Meškerevičių už Ukmergės pavieto anstolio Orlovo užmušimą.

ALVITAS, Vilka. pav. Liepos 26 d. viršininkui liepus, Makauckio traktierius buvo uždarytas. Bet ir tai nieko negelbėjo. Kaip man pačiam teko persitikrinti, visuose užkampiuose slapta pardavinėjo degtinę limonado vietoje. Keletas peštukų, sako, pasamdytų K., sumušė 3 vyrus: A., R. ir B.; A. po savaitės mirė, o B. sveikata dideliame pavojuje. Gėda alvitiečiams! Neva tai nutarimą yra padarę, kad šventadieniais smūklės būtų uždarytos, o paskui patis siurbia tą izopo vandenėlį kur užkaimpiuose.

ALEKSOTOS VALSCIUS, Marijamp. pav. Juozas Krušinskas, rūbų siuvėjas, ėjo į Ameriką. Išėjo iš namų rugpiučio 20 d. ir tą pačią naktį tapo papiautas. Velionis turėjęs su savimi apie 50 rub., kuriuos žmogžudys iš jo atėmė. Rado velionį Borgskio šile, einant iš Kauno į Marijampolę plentų. Sako, būk J. Krušinski papioves vadas, kuris jį vedė į Ameriką. Kadangi jie važiavo Šlapiko arkliais, tai policija suėmė pastarąjį ir pasodino kalėjiman, o sukruvintas vežimo vietas išpiovusi nusiuntė tardytojui.

JANUKISKIAI IR ZALVEDARIAI, Naum. pav. In šiuodu kaimeliu turbūt išimylėjo žemsargiai: veik kas savaitė atsilanko. Nežinia kas tai parūpo, o gal dėlto, kad Janukiškių kaime nekurie ūkininkai maloniai priima tuos neprašytus svečius, gerai pavaišina, duoda vietą daryti šaudymo bandymams.

ZALVEDARIAI, Naum. pav. Pavakarop rugpiučio 13 (26) d. pas moksleivį Joną Vilkaitį buvo krata. Nera-

dė jo paties namie, išvertė visą namą augštyr kojomis. Radę keletą legališkų knygučių ir dar neatplėštą laišką iš Amerikos, sustatė protokolą ir išpyškėjo sau. Manoma, kad tai buvo įskusta, nes žandarai žinojo net ir tai, kokioje lovoje J. V. guli. Tikėjosi rasią brauningą. Gaila tik tokio sunkaus darbo ir kelionės, nes net ir vežėjas stebėjosi: „kad, girdi, lėkėme, tai lėkėme visu keliu, kaip padūkę“.

ELKSNENAI, Vilk. pav. Paskutiniu laiku pas mus atsirado daugybė „jonvaikių“, kurie pridirba visokių šunybų. Daugiausia jie keršija mokytojui K. Klimavičiui (nežinia dėlko), o krautuvininkui J. Kalakauckui už neprilaikymą degtinės. Jie priverčia į šulinius mėšlų, įmeta šunį ir tt. Tarp chuliganų atsiranda ir ūkininkaičių. Vertėtų ūkininkams suvaldyti tuos vyrus. Kitaip galime netekti mokytojo.

BIRZAI, Panev. pav. Biržų vartotojų draugija nekartą buvo išgirta per laikraščius. Jos valdyba gerai veda krautuvės reikalus, bet jai nereikėtų užmiršti, juog tai lietuviška draugija ir nemindžioti po kojų savo kalbos. Taip, laidojant draugijos pirmininką, nuo draugijos buvo įteiktas vainikas su rusišku parašu ir tankiai ant rašėiuko, kuriuo reikalaujama prekių, užrašoma „prošu ne pisat po litovski, o po ruski“. Beto ir apskelbimai nuo valdybos tankiai rašomi vien rusų kalba. Žodžiu, minėtoje draugijoje, matomai, viešpatauja rusų kalba. Gėda lietuviams taip elgtis. Prigimta kalba turi būti brangiama.

SETA, Ukm. pav. Čia atsidengė Kongosto arbatinė. Joje yra „Sėtos skaitymo mylėtojų draugijos“ skaitykla. Yra jau keliosdešimtys lietuviškų ir lenkiškų knygelių.

BRENCIAI, Saločių par. Panev. pav. Brenčių kaime buvo apsigyvenęs žydelis, kurs laikė sankrovėlę ir drauge šinkavo degtinę. Tai brenčiečiams nepatiko ir jie pasistengė tą žydelį prašalinti: jie atsisakė išduoti žydeliui nuomon butą ir tokiu būdu pastarasai turėjo išsikraustyti iš kaimo. Bet atsirado geradėjas, Pagojų kaimo ūkininkas S. Andreliunas, kuris ant savo žemės (netoli Brenčių) greta savo triobos pastatė žydeliui grintelę ir įleido jį jon gyventi. Tokiu būdu brenčiečiai jokios permainos nesulaukė. Privertė žydelį išsikraustyti iš kaimo, o jis atsisėdė gale kaimo ir dar drąsiau pardavinėja degtinę, nes jam eina pagelbon dar vienas ūkininkas, kurio namuose jis laiko degtinę.

SKAPIŠKIS, Ukm. pav. Pas mus išgerta degtinės už 18 tūkstančių rublių — tai iš monopolio tik. Kaip išsitarė traktieriaus savininkas žydas Zelmanas — iš degtinės ir alaus jis prasigyvenęs: turi dabar namus už 2000 rub. Skapiškėnai skundžiasi nesą pinigų visokiems reikalams; degtinei vienok, matomai, atsiranda, nors kaipurie jau baigia ir namus prarasti.

PASVALYS, Panev. pav. Mūsų miestelyje ant visų kerčių išlipinti apskelbimai (rusiškai), kaip sergėtis nuo choleros ir kaip užlaikyti švarumą. Klebonas iš sakyklos taip pat paaiškino, kaip reikia užsilaikyti, kad nesusergti cholera. Žmonės išgirdę apie tokią baisią viešnę, ėmė kalbėti visokias nesąmones. Girdi, Peterburge cholera sergantiems duoda kalkių (vapnos), kad greičiau mirtų. Gaila, kad dar toki tamsuoliai pas mus atsiranda.

PASVALYS, Panev. pav. Niekad teip daug nebūdavo pas mus gaisrų, kaip šiemet. Rugpiūčio 17 d. užsidegė vieno ūkininko kaminas. Ugnegesiams pasisėkė greitai užgesinti, net ir stogas neužsidegė. Bet štai naktį užsidegė kito ūkininko klojimas su rugiais. Klojimas ir javai sudegė. Nuostolis apie 700 rub. Ugnegesiai negalėjo nieko padaryti, nes niekas jiems nenorėjo duoti arklių vandeniui vežioti.

TELSIU KALEJIMAS. Iš viso čia yra 80—90 kalinių. Daugiausia arkliavagiai, žmogžudžiai, plėšikai. Iš politiškujų tėra tik du: K. Budreckas ir V. Baltruška, kurie sėdi dar nuo 1905 metų, laukdami teismo. Kalėjimas mažas, pertai ir kaliniai ankštai laikomi. Kaikurie kaliniai nekartą geidavo kunigo, bet veltui. Klebonas yra piktuojas su kalėjimo viršininku ir šis daro visokias kliūtis, kad tik neprileisti kunigo. Teip vieną kartą, tiesa, jau pavakariais, atėjo kunigas klausyti išpažinties, bet tapo neįleistas.

PANDELIS, Zarasų pav. Jau ir pandeliečiai pradeda atmerkti savo akis. Teip rugpiūčio 1 d. pas mus tapo atdengtas pačtos skyrius. Pirmieji prie to prisidėjo žydai. Valstiečiai ilgai tam priešinosi Pagalios sutiko. Dabar visi džiaugiasi. Nereikės daugiau žydui po 5 kap. mokėti nuo laiško. Gaila tik, kad ikišiolei dar negali susitarti dėl naujo buto mokyklai. Senasis mažokas ir nevisai atsako mokyklai — kiek tamsokas. Vaikų tegali tilpti 70—80; kasmetai be jokio mokslo turi likti 30—40 vaikų, nes mokykloje nėra vietos. Mokytojai yra du: lietuvis ir rusas. Beto pas mus labai vagia. Arklio tai ir nemėgink žmogus naktį išleisti be žmogaus. Beto pradėjo ant lauko iš gubų grūdus kultti. Turime daug vargo su atėjūnais.

„L. U.“

APSAUGOS SKYRIUS. Vilniuje lygšiol buvo du apsaugos skyriai, vienas skiriamas pačiam Vilniui, vietinis, o antras apygardos skyrius, veikiantis visose šio krašto gubernijose kartu su Suvalkų gubernija. Vietinis Vilniaus skyrius panaikintas. Visus jo darbus pavedė gubernijos žandarų valdybai. — Kuone visi vyresnieji „apsaugos“ valdininkai tapo žandarų aficeriais.

„VILNIAUS ZINIOS“. Girdėjome, kad neilgai trukus p. Petras Vileišis vėl pradėsias leisti „Vilniaus Zinias“. Laikraštis, rodo, pradėsias eiti spalio mėnesį tokio-pat didumo, kaip ir pradžioje.

JAVU DERLIUS. Kaip kalba, Telsių ir Raseinių apskrityse pradėjusios pūti bulbės. Sieną suvežė žmonės gerokai apipuvusi. Vasarojus per vasaros šaltumą ir lietungumą susivėlavęs.

EZERENAI, Kauno gub. Praneša mums, juog Ezerėnuose nuo rugpiūčio 11 iki 24 dienos susirgo kolera 12 žmonių, iš jų pasimirė 7.

JUOSVAINIUOSE, Kauno apskr., įsteigta naujas krasos skyrius.

UZPALIUOSE, Ukm. apskr., įsteigta krasos skyrius.

ROKISKIS, Ezer. ap. Rugs. 20 d. Rokiškį aplankė ugnelė. Apie 12 val. dieną vienas miesto vaikinai, bešaudydamas karvelius, uždegė Mackaus klojimą ir daržinę. Visas pašaras ir duona sudegė. Nuostoliai dideli, žmogui didis vargas. Kad ne ugnegesiai, būtų daug kitų namų sudegę. Grapas Przedzieckis tuoju atvyko su savo

mašina ir visą laiką žmones ragino gelbėtų nelaiminguosius. Pažymėtina, kad to ūkininko tvartas labai dažnai dega. Dar nesuspėjo gričios atstatyti, kuri pirm trijų metų buvo sudegusi, dabar vėl nelaimė.

VILKAVISKIS, Suv. gub. Nesenai atidaryta didesnė „Zagrės“ draugijos sankrova. Prekyba eina neblogai. Žmonės jau pradeda suprasti, koks tai reikalas pirkti „Zagrės“ sankrovoje ir pas savuosius.

Paskutiniu laiku ūkininkai smarkiai imasi už žemės dirbimo įrankių. Keturiuose man artimiausiuose sodžiuose: Antupyje, Bačkiškiuose, Merkšiškiuose ir Pilotiškiuose yra piaunamos mašinos, o dvivagiai arklai ir kiti įrankiai, kurių pirmiau nevartojo, labai prasiplatinę.

Sekmadienį, rugpiūčio 29 d. buvo kunigo J. Valaičio primicija. Kunigas Andziulis pasakė labai gražų pamokslą.

Nesenai numirė, Kaune besigydydamas, teisėjas M. Rudvalis. Kaune ir palaidotas.

Kunigų permamos Žemaičių vyskupijoje.

Kun. Korzonas, Panevėžio kam., paskirtas kam. į Pabiržę; kun. Taškunas, Krinčino kam., paskirtas kam. į Rietavą; kun. Pūtrius, Girdiškės kam., paskirtas kam. į Kvedarną; kun. Kuprevičius, Seredžiaus kam., paskirtas kam. į Krinčiną.

Mirė a. a. Laukuvos klebonas Antanas Jazdauskas.

„Vilt.“

Vilniaus general-gubernatorija.

Kaip praneša laikraščiai, ministerių taryba vienu balsu nutarusi palikti Vilniaus general-gubernatoriją. Beto žadama dar prie jos pridėti tris naujas gubernijas: Vitebsko, Minsko ir Mogilevo.

Kunigo Majeviskio bausmė.

Minsko klebonas kun. Majeviskis prašė Vilniaus gubernatoriaus panaikinti uždėtą jam 300 rub. pabaudą už atvedimą į Vilnių procesijos. Gubernatorius atsisakė. Kun. Majeviskis žadaš kreipties į senatą.

Teismas dėl mokyklos.

Rugsėjo 9 dieną Dysnoje atvažiavęs apskričio teismas nagrinės slaptos mokyklos bylą. Kaltina kun. Močulskį ir mokytoji Vrublevskaitę ir Zvirblevskaitę už įsteigimą slaptos mokyklos.

Amerikos Naujienos.

Dr. Cook New Yorke.

Rugsėjo 21 d. anksti ryte Dr. Cook išsėdo New Yorke uoste nuo Danijos laivo „Oscar II“. Tūkstančiai žmonių susigrūdo priestolėje patikti šiaurinio poliaus atradėją. Apie 200.000 Brooklyno gyventojų išėjo pasitikti su iškilme tikrai karališkai didį mokslinčių — žieminių šalių tyrinėtoją. Jo geriausio draugo Lehman'o, brooklyniečio, duktė uždėjo jam ant kaklo didelę gyvų gėlių girliandą prakalbėdama keliatą labai širdingų, draugiškų sakinių. Neapsakytai jautri scena buvo, kaip Cook'as susitiko su savo pačia po pustrėčių metų nesimatymo ir pamė ant rankų savo dvi mažas dukreles. Minia plojo triukšmingai jam rankomis ir už viens kito grūdosi arčiau,

kad net policijai buvo sunku kokią nors tvarką daryti.

Teisybė, nebuvo tą dieną pasitikti Dr. Cook'o nuo miesto jokis atstovas. New Yorko majoro tuomet nebūta namieje. Bet ant rytojaus visi miesto aldermanai — rotušės nariai — vienbalsiai pripažino žieminio poliaus atradėjui tokias teises ir privilegijas, kokias lygšiol tik tris asmens teturėjo, beje generolas Lafayett, Karolius Dickens ir Prūsijos kunigaikštis Henrikas. Cook'ui leista naudotis dykai visukuom New Yorko mieste. Paveizdan jei jis nor pirkti ką nors bykokioje krautuvėje, eiti į teatrą, koncertą ir tt., užtenka jam parodyti savo kortelę ir jį leidžiama dykai arba duodama, ko tik panorės, o visas jo išlaidas miestas užmokės. Sekančią dieną po atkeliavimui New Yorkan apgulė jį iš visų pusių reporteriai, išalkę naujienų iš tolimos šiaurės, ir Dr. Cook'as ant visokių jų klausymų atsakinėjo ir pertikrino abejojančius apie jo pasisekimą.

Komendantą Peary tą pačią dieną su tokiais jau krykštavimais pasitiktą Sydney, N. S., kur jis išlipo nuo laivo „Roosevelt“. Peary savo paprastu būdu tvirtina Cook'ą nei ištolo nemačius žieminio poliaus. Cook'as gi apie Peary to nesako, priešingai pilnai tiki savo buvusio mokytojo žodžiams atsiekus savo ilgų tyrinėjimų tikslą ir nepavydi anam garbės. Peary, matomai, tą garbę dėlei žieminio poliaus atradimo norėtų tik sau vienam priskirti, tat ir užmėtinėja savo konkurentui melagystes. Pažiūrėsime, kuom tie ginčai užsibaigs.

Plėšikas užpuolė krautuvę.

Pittsburge Rugsėjo 20 d. į Smith'o krautuvę įbėgo apsilervavęs (apsimaskavęs) plėšikas, kada išdininkas skaitė dienos įeigą ir atkišęs revolverį pareikalavo pinigų. Paėmęs \$100 išsmuko laukan, begrūmodamas nušausias kiekvieną, kuris pakels lermą. Smithas vienok nekeldamas riksmo davė žinią policijai ir netrukus į 200 žmonių pakriko jieškot plėšiko ir neužilgio sugavo.

Kiaulių kolera.

Tarpvalstijinės draugijos gyvulių pirklystės komisija Chicago, Ill., per savo susirinkimą, laikytą pereiną savaitę, parodė, juog Suv. Valsčių fermeriai kas metas turi 40 milijonų dolerių nuostolio iš kiaulių koleros. Buvo nartarta kreiptis į legisliaturas tų valstijų, kur daugiausia kiaulių kolera apsiplėtus, kad padėtų jiems kovoti su ta baisia liga. Dr. M. Reynolds pasakė, kad sustabdymui to maro reikėtų mažiausia 200 milijonų dolerių.

Massachusetts'o valstijos gyventojai.

Boston, Mass. Paskiausi Massachusetts'o valstijos gyventojų surašai 1905 metuose parodo ten buvus 3,003,680 žmonių. Tarp jų apskaityta 1,461,589 vyriškos lyties ir 1,542,091 moteriškos. Nuo 1900 metų iki 1905 m. gyventojų skaičius priaugo su 198,334 asmenimis. Iš apskrito skaičiaus gyventojų buvę 2,085,636 Amerike gimę, o 918,044 atkeliavę iš kitų žemių.

Pagal odos spalvą ir rasą dalinasi šiteip: 2,966,762 balti, 34,041 juodi arba teip vadinami nigeriai, 2224 kyniečiai, 100 japonų ir 553 indijonai. Pagal šeimynišką gyvenimą daugiau nei pusė visų gyventojų, tai yra 55,54 nuošimtis buvo pavieniai arba viengugiai, 37,76 nuo šimto apsivedę, ketvirta dalis našlių abiejų lyčių ir vienas nuošimtis arba 7676 asmens atsiskyre iš poros.

Iš darbo lauko.

Omaha, Neb. Straikuoja tramvajų konduktoriai. 20 d. Rugsėjo vieną straiko laužytoją konduktorių straikieriai sužeidė ir jo tramvajų ištūmė iš vėžių. Apie 2000 parodavojo po gatves. Kompanija partraukė iš Chicagos 54 konduktorius, bet iš tų tik keli užėmė straikierių vietas. Publika, apskritai imant, straikieriams simpatizuoja ir tramvajais per straiką mažai kas naudojasi.

Pittsburge, Pa., pereiną savaitę iškilo vėl Pressed Steel Car kompanijos darbininkų straikas. Apie McKees Rocks buvo susirėmimai amerikų darbininkų su ateiviais. Siam straikui vadovaują anarkistai. Svetimžemiai darbininkai nenor jokiū būdu sutikti ant paskutinio straiko užbaigimo išlygų ir pasiryžę toliau varyti savo reikalavimus. Pėtnyčioje, kada išėjo apie 2000 amerikų į darbą, svetimžemiai visus parvarė atgal namo.

Youngstown, Ohio. American Sheet and Tin Plate kompanijos darbininkai, kurie straikuoja jau nuo kelių savaitių, 19 d. Rugsėjo norėjo generališko tos dirbtuvės viršaičio Gibsono namą išlakdinti į orą. Metė dynamitą po jo namu, bet nė vieno nesužeidė, tik eksplozijos pajiega visus to namo gyventojus išmetė iš lovų, nes tai buvo nakčia. Darbininkai užsispyrę varo straiką prieš teip vadinamą „open shop“ plianą, kitais žodžiais sakant, kad neleista būtų lygiai unijistams ir neunijistams dirbti, ką Gibsonas stengėsi išnaujo įvykinti. Gibsono namas tapo labai sugadintas, eksplozijos balsas buvo girdėt per kelias mylias.

Iš Visur.

RUSIJA.

Didesnės žydams privilegijos mokyklose.

Rusijos žydams padarė daug linksnumo naujas ministerių aplinkraštis, apskelbiantis leidimą didesniai žydų nuošimčiai mokytis universitetuose bei vidutinėse mokyklose. Lygšiol caro spalnio manifesto nusprendimai sulyg žydų platesnių teisių mokyklose buvo labai lėtai įvykdomi: didžiausias kliūtis tame darė apšvietos ministerija. Dabar-gi ministerių kabinetas nusprendė leisti žydų tiek mokytis Rusijos augštesnėse ir vidutinėse mokyklose, kiek spalų manifeste jiems buvo paskirta. Lygšiol Peterburgo universitete žydų galėjo mokytis tik 3 nuošimčiai visų to universiteto mokinių skaičiaus, Maskvoje teipgi 3, o visoje Rusijoje 10 nuošimčių. Viršminėtas aplinkraštis duoda laisvę 5 žydų nuošimčiams Peterburgo universitete, 5 Maskvos ir 15 visoje Rusijoje. In komercijos ir tekniškas mokyklas žydų įstojimui nedaroma jokių varžynių.

Naujas caro patarėjes.

Europos sostinėse daug kalbama apie naują caro mylėtinį vienuolį Teofilą, kuris turis teip didelę ant caro įtekme, juog išrišęs svarbiausius Rusijos valdovo naminius ir užsienių politikos klausymus. Teofilas, kaipo tvirtas reakcionierių — atžagareivių — stulpas, tapo carui perstatytas didkunigaikščio Petro Nikalajevičiaus. Vienuolis ne-

trukus įsiskerbė į caro ypatingas mylistas ir įtraukė jį visokius mistiškus (paslaptus) dalykus, kuriems, kaip žinoma, Mikalojus II lengvai pasiduoda, tikėdamas yvairiausiems prietarams ir burtams. Teofilo įtekmę ant caro patvirtina kad ir tas faktas, juog neseniai per jo tarpininkystę caras patvirtino kunigaikščiui Obolenskiui metinę pensiją 25,000 dolerių. Kada Obolenskis tapo prašalintas iš savo augšto urėdo, kaipo viršaitis ciecoriško kabineto, caras atsakė jam tą pensiją, nepaisydamas nė savo motinos našlės prašymų. Pamekleravus-gi Teofilui, tą pensiją be jokių trukdymų pripažino.

Caras neina ant jokių bažnytinių pamaldų be savo vienuolio draugystės. Žodžiu Teofilas, kaip kokia mažam kūdikiui auklė, Rusijos galingą autokratą visame kame valdo ir kėravoja. Prieš Teofilą caro tokiu jau rodininku buvo teipgi vienuolis Mitija, labai aprubežiuoto proto ir žemų skonių žmogelis. Jis igijo caro malones vien per savo burtus ir paslaptinas pranašystes. Bet už perdidelį palinkimą prie butelinio materijolo caras jį pasiuntė į dimisiją.

MOROKKO.

Smarkus susirėmimai.

Oficijališki raportai iš Melilla 21 d. Rugsėjo praneša, atsitikus ten smarkius ispanų kariūmenės su maurais susirėmimus. Ispanai paėmė Yatch ir Tasdirst. Maurai daug nuostolio nukentėjo. Ispanų-gi tapo užmušta 10 ir 70 sužeista.

Ispanų ministerija Tangiere pareikalavo, kad Morokkos užsienių valdzia atšauktų savo notą, protestuojančią prieš ispanų pasielgimą riffų teritorijoje ir prašančią išikišimo svetimų viešpatysčių. Mahomedas Gobbas atsakydamas ispanų ministerijai, apreiškė, juog jis negalys priešintis sultonui.

ANGLIJA.

Elgetystė Anglijoje.

Pagal paskiausias vietinės valdzios apyskaitas Anglijoje ir Valijoje pareina ant kiekvieno 37 gyventojų po vieną elgėtą (ubagą). Šių metų pradžioje reikalaujančių visuomenės sušelpimo žmonių Anglijoje buvę be mažo biskio 1 milijonas asmenų. Tarp tų apie 145.735 sveiki, tinkami į darbą žmonės. Su pereitais metais ta nenaudinga elgėtų armija pasididino 18.486 sąnariais. Sveikų elgėtų, kurie užsiima tuo amatu vien negaudami darbo, pasidaugino 133 nuošimčiais. Nuo 1872 metų dar niekad Anglijoje tiek daug varguolių nebuvo, kiek pastarais metais. 80 milijonų dolerių, išleidžiamų valdzios kas metai varguolių sušelpimui, šiais metais pakilo iki 300 milijonų dolerių. Viename tik Londone kas metai išleidžiama po 50 milijonų dolerių labdarystės dalykams. Ateinanti-gi žiema, sprendžiant pagal darbo stovį ir kitokias vietinio gyvenimo aplinkybes, žada dar daugiau elgėtų pagaminti, nei pereitais metais. Didžiuma iš tų atsišaukiančių prieš svetimos pašalpos neturi dar nė 50 metų. Tie baisūs faktai iš ekonomiško Anglijos padėjimo pastaruoju laiku smarkiai pajudino šalies maito klausimą. Maito reformų šalininkai sako: „Ekonomiškai šnekant, tauta (Anglija) daug metų gyveno iš savo kapitolo ir dabar tiesiog iriasi prie krizio arba perlaužos. Žiūrint iš politiškos kertės matymo, bedarbės ir elgetystės parodo valdzios apsileidi-

mą apsaugoti ir užlaikyti tautos gerbuvį bei savastį. Būtinai reikalingas koks nors nusprendimas, kuris užkirstų kelią laisvai pirklystei, nes kitaip Didžioji Britanija prieš liepto galą savo ekonomiško ir politiško gyvavimo.”

BELGIJA.

Leopoldas išparduoda savo įnamius.

Belgijos karaliaus Leopoldo namas, pagarsėjęs nuo seniai yvairiausiai šeimyniniais skandaliais, intrigomis, nesutikimais. Taigi, kaip pasekme kokio, regimai, naujo skandalo, karalius sumanė pabausti savo dukteris tokiu būdu, kad joms po savo mirčiai nepalikti įnamio brangenybų, kaip tai: brangių paveikslų, sidabrinių indų, rakandų ir tt. Su tuom tikslu jau pardavė vieną kolekciją seniausių paveikslų, dabar jau išstatė pardavimui dar apie 250 savo brangių paveikslų iš Brukselės muzėjaus. Kai kurie tų paveikslų turi istorišką vertę. Yra tarp jų Tamo Lawrence'o paveiksai, viens Napoleono I, kitas Valijos Šarlotos, paveikslas karalienės Viktorijos. Teipgi yra Turner'o, Millet'o, Karoliaus Daran'o ir daugybė vietinių, t. y. Belgijos tēpliorių veikalų. Apart paveikslų karalius pardavęs vieną kompletą arba eilę rakandų, kuriuos jo tėvas Leopoldas I gavo nuo savo uošvio, Prancūzijos karaliaus Liudviko Pilypo*). Tuos rakandus nupirkęs kokis ten Amerikos vertelga už labai nužemintą kainą, kurią pats pasiūlė, nesuprazdamas ir neapibrangindamas jų istoriškos vertės. Paskalai eina, būk karalius sykiu su tuo rakandų kompletu pardavęs ir Liudviko Pilypo autografišką (paties ranka rašytą) laišką, kuriame praneša apie rakandų išsiuntimą. Publika, sako, labai isikarščiavusi prieš karalių už tokį šalies brangenybų aikvojimą.

*****

Trumpos telegramos.

Guayaquil, Ekvatoras (Pusiaujis). Rugsėjo 18 d. čia apvaikščiota su didelėmis parodomis respublikos Cili neprigulmybės šimtmetines sukaktuves. Demonstracijose dalyvavo apie 15.000 žmonių.

Honolulu, Havaiškos salos. Rugsėjo 19 d. raportas atėjo per bevielinį telegrafą, būk vulkanas Kiaulueau smarkiai veikiąs. Išsiliejanti liava iškišla 100 pėdų į viršų.

Amoy, Kynai. Rugsėjo 20-d. oficijališki raportai praneša pereitą subatą čia pasimirus 86 asmenis nuo baisaus buboniškojo maro ir 39 nuo koleros.

Tangier, Morokko. Užsienio komisija Tangier'e iškėlė formališką viešpatybėms protestą prieš Ispanijos kariūmenę, kuri esanti kaip lauzytoja Alžeziras'o sutarties.

Paryžius, Prancūzija. Tam tikras raportas praneša iš Tangiero, Mogador'e parako magazyne atsitikus milžinišką eksploziją, užmušusią 200 žmonių.

Peterburgas, Rusija. Iš Tifliso atėjo telegramos, būk į tūkstantį persų susirinko ant Rusijos rubežiaus ir grėsia

*) Liudvikas Pilypas karaliavo jisai po Napoleonui I per 18 metų iki 1848 metų revoliucijai.

užpuolimu ant rusų gvardijos. Rusai greituoju pasiuntė daugiau kareivių Persijos parubežin.

Rymas, Italija. Pereitą savaitę vulkanas Vezuvijus pradėjęs išnaujo veikti. Iš mažesniųjų vidurinių kraterių liava ėmė lietus.

Berlynas, Vokietija. Iš čia raportuojama, Kijeve, Rusijoje, atsitikus 21 d. žydu skerdynes, pradėdant žydams savo naujus metus. Sako apie 18 tapę žydu užmušta ir suviršum 150 sunkiai sužeista; tarp tų daug moterų ir vaikų. Beto padegta namai ir keliatą žydu gyvais sudeginta. Tie, kurie norėjo iš liepėnų išsigelbėti, būvę gaujos sušaudyti ar atgal į ugnį suvaryti. Vienok sekančią dieną telegramos iš Peterburgo oficiališkai užgina tuos atsitikimus. Ir nežinia kur teisybė.

Londonas (Anglija). Sufrazistės užpuolė su akmenimis ministerių pirmininką Asquith'ą, važiuojantį su prakalba pereitą subatą. Dešimts jų tapo suareštuota.

Fort De France, sala Martinique. Pastaruoju laiku čia eina politiškos peštynės dėlei būsimų rinkimų didėsės rodos sąnarių. Pasekme tų vaidų 18 d. rugsėjo policmonas užmušė gatvėje Fridriką Norbertą, miestelio Le Marin majorą.

Peterburgas (Rusija). Pulkavedžio Kozlovo mongoliška ekspedicija, aprūpinta Rusijos geografiškosios draugijos, sugrįžo po 20 mėnesių tyrinėjimo Amdos kalnų Tibete. Tarp daugelio iškasynų ekspeditoriai suradė senovės miestą Kharakhoto, kynų vadinamą Siansin, kuri mandžūrai sunaikino prieš 500 metų.

Rymas (Italija). Vienas žemės savininkas Carron Montmelias'e Savoy tapo nušautas savo paties kiaušės. Ji mat užmynė ant jo paties pamestos šaudyklės gaidžio ir ta tuo iššovė, užmušdama savininką mirtinai.

Liverpool (Anglija). Čia tapo vietinės apšvietimo rodos išduotas naujas įsakymas, kad mokytojos, kurios rengeiasi ištekėt už vyro, būtų į sekančius 3 mėnesius paliuosuotos nuo vietos.

Katalikiškos Naujienos.

OLIANDU PRAKTISKAS TIKEJIMAS aiškiausia matomas jų palaikyme katalikiškos spaudos. Penkiuose vyriausiuose Oliandijos miestuose išeina katalikiški dienraščiai, kuriuos skaito beveik visuose miestuose, bažnytkaimiuose ir kaimuose katalikiškos šeimos. Tie dienraščiai paduoda netik vietines žinias, bet telegramas iš svetimų šalių, finansų bei pasaulinės vaizbos kaplačiausias ir pilniausias naujienas, lyginai kaip didžiausi svietiški laikraščiai. Tokiu būdu Oliandijos katalikai turėdami savo gerus dienraščius, naudojami didele įtaka politikos gyvenime ir gali lengvai apginti savo principus prieš visokius išnaudojimus. Katalikiška spauda Oliandijos katalikus pakėlė iš žemiausio ant tokio laipsnio, kad šiandien net galingi katalikų priešai turi su tais skaitytis ir juos pagodoti,

KARDINOLAS SATOLI, kuris neseniai buvo pasitaisęs iš ligos, vėl apsirgo sunkiai mieste Milan. Popiežius gavęs telegramą apie kardinolo atkritimą į seną ligą, labai nusiminė, nes nemato didelės vilties pasveikimo.

KUN. WARD'AS, Scrantono, Pa., šv. Onos vienuolijos vicerektorius, tapo paskirtas vyskupu į Filipynų salas.

SENIAUSIAS VYSKUPAS PASIMIRE. Iš Rymo ateina žinia, juog neseniai pasimirė seniausias savo amžiu ir konsekracijos į vyskupus metais monsinioras Morisciano, Squillac'o vyskupas. Jis susilaukė 95 metų ir vyskupaavo 54 metus. In vyskupus jį išventė popiežius Pijus IX 1858 m. Dabar paliko seniausiu vyskupu visoje katalikų hierarchijoje Salerno vyskupas, pakonsekuotas 1860 metuose.

ATSIVERTIMAI KATALIKYSTEN INDIJOJE. Kun. Briand'as, sąnarys užsienio misijonierių draugijos Paryžiuje, rašo, juog į 6 pastarus mėnesius apkrikštijęs 300 Indijos stabmeldžių. Tarp tų kelios šeimos ir augštesnės kliasos arba kastos. Lygšiol į katalikystę atsiverzdavę tik parijasai, tai yra žemiausia Indijos gyventojų kasta Augštesni luomai į tikėjimą žiūrėdavo su panieka, skaitydami jį tinkamu vien vergams. Pastarais bet laikais ta nuomonė dikčiai atsivainius ir juo tolyn, tuo daugyn augštesnės indusų giminės telkias prie katalikų Bažnyčios.

Protokolas

Susiv. L. R. K. A. Centro Komiteto Susirinkimo, laikyto 6 d. Rugsėjo 1909 m. lietuviškoje šv. Jurgio svetainėje.

2-tą val. po pietų susirinkimą atidarė Susiv. L. R. K. A. prezidentas kun. S. Pautienius ir, apreiškęs susirinkimo mierį, perstatė šiuos dalykus apsvartymui:

1. Apie kasieriaus G. Laibinio kauciją (Bonds), kuri likos priimta už gerą.

2. Apie pernešimą pinigų iš Wilkes Barre, Pa., bankos \$3762.38 ir Plymoutho, Pa., bankos \$7.000 į Mahanoy City Trust Co. banką priimta.

3. Apiekūnai kasos paima surašą sumos geležinio kapitolo, kuris randas Mahanoy City Trust Co. \$10,762.38 ir Plymouth, Pa., bankoje \$7,126.76

sykiu \$17,889.14

4. Apie Susiv. Carterį; sulyg čarterio nieko nenutarata, nes advokatas da nedavė jokios žinios apie jo vertę.

5. Buvo kalbėta apie pasamdymą savaitraščio „Draugas“ ir garsinama jame Centro Komiteto adresus. Nesutinkant kasos globėjams su tuo, tas nutarimas likos pakeistas tokiu būdu: kad Centro Komiteto adresai būtų garsinti tik kartu su bertainine atskaita, ir sulaiykėti siuntinėjimą laikraščio kuopų sekretoriams. (Kur bus garsinti? Ar atskaitų lapeliuose ar laikraščiuose? Red.)

6. Kad kasierius bilas išmokėtų nevēliau, kaip į tris dienas po aplaikymui bilos nuog kasos globėjų.

7. Svarstyta, ką daryti su ex-kasierium Kaziu Radzevičia, kuris pasiliko sau, kaipo tai už kaštus laike 8 metų kasieravimo \$925.60. Likos nutarta duoti jam galutinę notą, kad tie pinigai būtų perduoti Susivienijimo prezidentui vardu kasieriaus G. Laibinio nevēliau, kaip iki 15

d. Rugsėjo (Septemberio) 1909. Jeigu to neišpildys, tai pašaukti teisman.

8. Likos nutarta, kad už „Zvaigždę“ išmokėti kitas bilas, išskyrus kauciją \$396.00, kuri tai suma bus išmokėta, kada komisija, išrinkta per 24-tą Seimą, peržiūrės viso pereinamojo meto knygas, kaip va: narių stovio, pribuvimo ir išdavimo knygas sekretoriaus ir kasieriaus, kuri tai komisija turi padaryti gerą ištyrimą iš virš minėtų knygų ir duoti raportą Susiv. prezidentui. Nesirandant daugiau jokių dalykų dėl svarstymo, susirinkimas uzsibaigė apie pusę po šešių vakare.

Zemiau pasirašo visi virš minėtame susirinkime dalyvavusieji:

Kun. S. Pautienius, prezidentas,
K. Vaškevičia, J. Vieraitis, kasos globėjai,
Kun. V. Staknevičia, dvas. vadovas,
G. Laibinis, kasierius,
Kun. V. Vizgirda, knygis,
K. Krušinskas, sekretorius.

DIDŽIAUSIA KADA NORS LAIKYTU PARODA

New Yorke laike Hudson-Fulton apvaikščiojimų. Speciališkai trūkiai ant Lehigh Valley gelžkelio kasdien nuo 24 d. Rugsėjo iki 2 d. Spalių, sugrįžti iki 10 d. Spalių ant visų trūkių, išskyrus Black Diamond ekspressą. Iš Senandorio ir atgal \$5.95 Klausk tikieta agento programos.

Korespondencijos

CLEVELAND, OHIO.

Manau, nerastumei tarpe didesniųjų Washingtono tėvynės miestų tokio, kur, jieškodamas laimės, nebūtų užkliuvęs vienas, antras lietuvis. Sitai jau nuo kelerių metų būrelis (į 2000) drūtų, jaunų Lietuvos sūnų apgyveno ir ežero Erie krantus — Clevelando miestą.

Clevelande lietuviai turi savo medinę bažnytelę, lietuvių kunigą, bet tie Dievo namai, dūšios reikalai, matyt, nevisiem mūsų broliam apeina, kad prie parapijos prisirašė vos 700—800 žmonių. Likusiųjų vieni savo sąžinę ramina prie baro, garbindami tą numylėtą pasaulio dievaitį Bakchų; kiti sakos esą socialistai, žmonijos nuo kapitalizmo nasrų apgynėjai, sąžinės vergijos priešai ir tt. ir tt. Bet prisiziūrėjus tiems idealistams arčiau, pamatai prieš save didžiausius Epikuro meitelius. Liūdna. Sirdis nerimsta priminus tą morališką supuvimą, kuriame žlunga ant tos Kolumbo sausumos tie patys Lietuvos vaikai, kurie, būdami tėvynėje, taip didžiai gerbė savo sąžinės grynumą, vengė purvinių kelių. Pertai Clevelando lietuviai lygšiol neatsizymėjo ypatingu veiklumu, nors gero noro žmonių nestoka.

Tvarkydamas Clevelando lietuviškos kolonijos parapijinius ir tautiškus reikalus nemažai pakratė spėkų atvykęs čia prieš tris metus kun. J. Halaburda. Jo triūsų liko atmokėta keli tūkstančiai parapijinės skolos, surengta eilė sceniškų vakarėlių; jam pritariant susiorganizavo viena, antra draugija. Paskutiniu metu išdygo Clevelande net lietuviškas benas, kuris per buvusį Susiv. L. R. K. A. Seimą surėžė kelias lietuviškas daineles, nors,

tiesa, nevisai artistišškai. Jauni dūdorai, daug iš jų reikalauti būtų neišmintinga; bet jei pas juos nezlugs ta energija ir noras tapti „artistais“, kuri jie šiandieną auklėja savo krūtinėse, su laiku gal tas jaunutis benas išduoti nevisai blogus vaisius.

Prie progos negaliu praleisti nepamirėjęs vieno, didžiai nepageidaujamo pas Clevelando lietuvius apsireiški-mo — apie nenormališką adoraciją savimeilės dievaičio, ypač tarp tų, kurie šiek tiek jau žleberioja angelsku žargonu. Tie „išmintingi“ vyrai niekina, su purvais maišo, ardo kiekvieną, nors geriausį, užmanymą, paeinantį ne iš jų iniciatyvos, kiekvieną, pradėtą nepasiklausus jų „gulrios“ rodos, darbą. Pasigailėjimo verti tie mūsų „negrinoriai“ vientaučiai! Duok, Dieve, kad jų pašliję galvoje šulai kuogreičiausiai atsitiestų.

Darbai Clevelande kruta priderančiai. Nedirba tik tie, ką dirbti nereikalauja.

Padvariškis.

Liudnos Naujienos.

Dėl stokos vietos atidedam kitam numeriui „Zvaigždės“ aprašymą 2 baurių piktadėjysčių tarp Amerikos lietuvių: 1) Waterburyje Augščiausias teismas uždarė kalėjime Zopiją Krinčmaniutę, 24 metų muzikos mokytoją ir jos kavalierių, Juozą Pečiulį, pažvelgiamus kaipo žudytokus krūmuose netoli miesto Broniaus Kulvinsko. Kulvinską palaidojo pereiną panedėli jo draugai ant laisvamanių lietuvių kapinų. 2) Philadelphia, Pa. Ketvergo naktį (23 Rugsėjo) paplaidė koks niekadėjas namus ant 3252 Webb gatvės, kuriuose gyventa lietuvių. Dynamito eksplozija išdaužė apilinkėje daugelio lietuvių namuose langus ir padarė blėdies. Bejieškant kaltininkų imaišyta visai nekaltą merginą, būk anos kavalierius tą iš neapykantos padaręs. Anglų dienraščiai net fotografiją sugriebę patalpino. Nekaltybė išėjo į viršų, bet pikti liežuviai daug apšaukimo padarė.

VAŽIUOK NEW YORKE ANT HUDSON-FULTON APVAIKŠČIOJIMU

ir pamatyk didžiausią Amerikos ir svetimšalių laivų parodą ir daugybes mažų valčių, visi dailiai dekoruoti ir šviesiai iliuminuoti elektriškomis liampomis nakčia. Ant Lehigh Valley gelžkelio parsiduos kasdien specialiai ekskursijos tikietai nuo Rugsėjo 24 d. iki Spalių 2 dienos, sugrįžti iki Spalių 10 dienos ant visų trūkių, išskyrus Black Diamond ekspressą. Iš Senandorio ir atgal tik \$5.95 Klausk tikieta agento programos.

GASPADINEMS.

Vieta ledui padėti namuose ir biznevoose vietose turi būti čystai užlaikyta, o jei ne, tai ji pavirs vieta vaisinimosi pilvo ir žarnų ligų mikrobu. Pirk tik geriausius valgomus daiktus, čystus ir šviežius; nepalik valgio liekanų ilgai virtuvėje. Neprileisk mūsų prie valgio. Visados turėk Trinerio amerikonišką Elixirą iš Bitter vynu namuose ir vartok jį kaip tik pajusi permainingą apetite. Yra tai geriausia gyduolė pilvo negalėse ir greit pagelbsti. Ji priverčia vidurius gerai valgi suvirškinti. Pastiprina visą kūną. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

No. 1005.-- Užvanuoti per firma W. F. Severos Co. sutinkant su tiesomis apie Valgius ir Vaistus nuo 30 d. Birželio, 1906 metu,

TIE, KURIE DARBUOJASI.

Mūsų laikuose asmuo, norintis ši-tą ant svieto nuveikti, privalo būti stiprus, sveikas ir veiklus. Jo organizmas privalo būti stiprus, kraujas turtingas, kiekvieno organo funkcijos reguliariškos. Atsitikime silpnų nervų,

SEVEROS NERVOTONAS

pasirodo pagelba, duodančia jėgas ir energiją nusilpnėjusiems. Nuo nervišku galvos skaudėjimų, nuo silpnos atminties, nuo nervišku nedagalių, nuo bemigės, histerijos ir suerzintų nervų — tas vaistas yra nepalyginamas.

Kaina \$1.00.

Sunervuoti ir
Nespakaini.

„Buvau teip sunervuotas ir nespakainas' kad mažiausias tykumo pertraukimas mane erzino, bet veik po vartojimui Severos Nervotono tas praėjo Verta yra patarimo priimti kassykis, einant gultų, kadangi nutildo nervus ir priduoja ramų miegą.

Ludvik Pokorny, Elma, Iowa.

Blogas Apetitas,

riemuo, nevirškinimas, alpimai, liguistas galvos skaudėjimas ir vidurių užkietėjimas yra baisiais psiriškiais yvairių pilvoligų.

Severos Rugštis Viduriams

atneš pageidaujamas pasekmes. Valgis bustau skanus ir eis ant sveikatos, jeigu prieš kiekvieną valgį jį vartosi. Zymiai palengvīs viduriams virškinimą, o sykiu yra malonus vaistas, sustiprinantis organizmą visokiose nedagalėse.

Kaina 50 centų ir \$1.00.

Kokliuszcas,

paprastas kosulys ir kosulys chroiniškas pas visus vaikus yra ženklutų plaučių ligų. Išgydyk tą baisyų apsireiškimą ir sulaikyk ligos išsiplėtoją. Vartok

Severos Balsamas Plaučiams.

Jo nuopelnai paremti ant ilgo išmėginimo, tatgi patariame jį kad ir nuo aršiausio kosulio, idant tuomi išsisaugoti nuo baisyų pasekmių.

Kaina 25 ir 50 centų.

Parsiduoda visose aptiekose.

Nepriimk pamegdžiojimu.

—DAKTARO PATARIMAI DOVANAI.—

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Jau pabaigta spauzdinti

GYVENIM. ŠVENTUJU.

SERGANTI VYRAI IR MERGINOS!

Mēs turime didžiausių gydymo praktiką tarpe lietuvių, gyvenančių Suvienytose Valstijose ir Kanadoje.

Nuo seno laiko esame pasišventę gydymui vyriškų ir moteriškų ligų. SERGANTIEJI, kurie nori būti visiškai ir sąžiniškai išgydyti nuo širdies ligos, plaučių, nervų, kepenų, pilvo, inkstų, pūslės, odos, lūpų, ausų, akių, nosies, kraujo nusilpnėjusių užtvirtintus Europėiškus gydytojus kurie rūpestingai gydo ant visada, tie tegul kreipiasi pas mus.

Mēs išgydom visokias ligas greit Jeigu matome, kad liga yra neišgydoma, tai atvirai pasakome pacientui apie tai.

Mūsų gydymas yra visai be skaudėjimo ir neatitraukiantis nuo darbo Kreipianties pas mus su patarimais, jums nieko nekaštus. Jeigu ypatiškai negalite pribūti, tai parašykite mums. Esame užprotokoluoti New York valstijoje.

Gydytojai:

Dr. LANDES. Dr. RANKIN
Dr. ROGERS. Dr. SHATTUCK.

VIENNA MEDICAL INSTITUTE

Adresas:

140 E. 22-nd St. New York City

MOKYKIS BARBERIAUTI.

Gali išmokti ta amata 4 iki 6 savaites — kaštus tiktai \$30. Duodam geriausius barzdaskučio irankius. Šitas amatas gilluoja per visa pasauli, turėsi savo bizni ir busi pats ponu ant savės. Artesniu žiniu duos

Nossokoff's Barber School 1405 PENN AVENUE PITTSBURG, PA.

G. W. Kownacki

Kampas Orthodox ir Cambridge, Bridesburg, Philabelphia, Pa.

Cia gausite geriausią visoį Philadeldhijoj alų; čia susitiksitate su visais savo pažįstamais ir linksmai praleisite laiką.

JUOZAPAS DRIZA

—♦fotografistas♦—

500 South 2-nd St., Philadelphia, Pa.

Kurie norite turėti savo dailius

♦♦♦ paveikslus, ♦♦♦ teiksitis atsilakyti pas mane, o busite užganėdinti.

Godotinas A. E. Sisson.

God. A. E. Sisson iš Erie, Republikonų kandidatas ant generališko inspektoriaus Pensylvanijos valstijos, paeina iš prastų žmonių. Jis gyvena šitoje valstijoje nuo trijų savo amžiaus metų, mokinosi mokyklose pakol nepabaigė ant advokato. Nuo senai jis užima viešus urėdus. Du sykiu buvo aprinktu pavieto advokatu (district attorney), tris kartus valstijos senatorium ir visados pasirodė geru Republikonu. Kaip generališkas revizorius jis pridabos taksų rinkimą, o jo ilgmetinė praktika, kaip advokato ir legislaturoje daro jį atsakančiu naujam urėdumui. Jis jau darodė, juog yra sąžinišku žmogumi ir uoliu darbininku dėl žmonių labo. Didžiausia jo storone buvo žmonių nauda. Užtai kiekvienas valstietis gali ir ant toliaus jam pasitikėti ir už jį balsuoti.

HUDSON-FULTON APVAIKŠČIOJIMAI NEW YORKE.

Specijališki ekskursijos trūkiai kasdien ant Lehigh Valley gelžkelio nuo Septemberio 24 d. iki Spalių 2 dienai. Sugrįšti iki Spalių 10 d. ant visų trūkių, išskyrus Black Diamond ekspressą. Ten ir atgal tik \$5.95 iš Senandorio. Tie apvaikščiojimai pašvesti atminimui 300 sukaktuvių atradimo Hudsono upės ir 100 sukaktuvių atminimui įkūrimo kelionės gariniais laivais ant tos upės. Daug dalykų tame apvaikščiojime perviršis kada nors pirmiaus parengtus. Klausk pas tikiėtų agentą programos.

PAJIEŠKOJIMAS. (N. 10)

Pajieškau savo brolio, A. Cesnaičio. Paeina iš Kauno gub., Semkaičių gmino. 5 metus gyvena Chicagoje. Kas apie jį žino praneškite, ar jis pats teatišaukia ant adreso: J. Cesnaitis, 470 So. 3rd str., Philadelphia, Pa.

A. KRIZANAUSKO KNYGU KRAUTUVE.

Corner Salmom & Venango Sts.

Philadelphia, Pa.

Mūsų knygyne randasi sekančios knygos:

Algimantas, arba Lietuviai XIII šimtetyje. D-ro V. Pietario. Geriausia lietuviškoj kalboj istoriška apysaka, apimanti 5 tomus. Kaina kiekvieno tomo 0.50, visi 5 tomai vienoj knygoj aplyryti	2.75
Anima Vilis. Mairės Radzevičiūtės. Antra laida. 162 pusl.	0.75
Antanukas. B. Prūso apysakėlė. Vertė Selimas. 40 pusl.	0.10
Apeigos R.-Kat. Bažnyčios. J. Geručio. Antra laida	0.60
Auštant, apysaka iš bulgarų kovojimo už savo laisvę	0.75
Bajoro Vuošvis. Jono Kmito. Apysakėlė iš lietuvių gyvenimo tėvynėje ir Amerikoje. 62 pusl.	0.15
Biūrokratai. Jono Kmito. Apysakos formoje aprašyti Lietuvos biūrokratų darbai, 79 pusl.	0.25
Gyvačių Karalius. Ks. Vanagėlio	0.10
Kunigo Giminė. J. Geručio apysaka. 68 pusl.	0.20
Kova ties Žalgiriais (po Gruenwaldu). D-ro Pietario. Istoriška drama. 31 pusl.	0.15
Lietuvos Virėja, arba pamokinimai, kaip virti ir kepti skanius valgius ir nebrangius naminius gėrymus	0.80
Lourdes'o Švenč. Panelės Marijos Mėnuo.	0.30
Melagių Dédé. Ks. Jero Vanagėlio. Piešinys iš Džukų gyvenimo. 29 pusl.	0.10
Moterystė ir Šeimyna. J. Geručio vertimas. pusl. 104	0.50
Mūsų socialistai. Jono Kmito. Apysaka iš paskučiausiųjų atsitikimų Lietuvoje. 57 pusl.	0.15
Našlaičiai. Likimas tulos anglų šeimos. P. Str. versta.	0.15
Pamokslai kiekvienam nedėdieniui. J. Geručio. 214 pusl.	1.00
Pradžia ir išsiplėtojimas Katalikų Tikėjimo. Vyskupo M. Valančiaus. 233 pusl.	1.00
Šiapus ir anapus grabo. J. Geručio. Antra pataisyta laida	0.50
Socialistai. Kas jie? iš kur atsirado? D-ro Civinsko	0.15
Sodžionių Teologija. J. Geručio. Antra padidinta laida	1.00
Šventųjų Gyvenimai su paveikslais 4 tomai	3.50
Valdimierius. Apysaka apie čekų kunigaikštį. 64 pusl.	0.12
Viešpaties Jėzaus Gyvenimas. Pataisytas išleidimas	0.75

Didelė Lietuviškai - Lenkiška Aptieka

Čionai parsiduoda visoki naujai partraukti krajavai vaistai. Receptai sutaisomi su didžiausiu akuratnumu labai pigiai. Aptieka atdara dieną ir naktį: joje galima susikalbėti Lietuviškai, Lenkiškai, Rusiškai, Vokiškai ir Slaviškai. Čia gausite viską, kas priguli prie aptiekos. Adresas:

E. M. WOLFE, 701 S. 3-rd st., kampas Bainbridge, Philadelphia, Pa.

Geriausia vieta parsamdymo arklių Philad.

JONAS BAJA

Kampo Edgemont ir Cumberland

Parsamdo arklius ant Pagarbų, Veselijų, Krikštynų ir teip sau pasivažinėjimui kaip dieuą teip ir naktį.

Abu telefonai: Bell, Kens. 36-18 A. Keystone, East 42-21 D.

Visokiame reikale teiksitės krieptis pas mane.

PARSIDUODA.

Puikus gyvenimui namai ir biznis: alaus, saidės ir acto bonkose pardavinėjimas ir dirbtuvė. Viskas įtaisyta kuopuikiausiai. Norintieji pirkti atsišaukite ant adreso: (N. 10)

3620 Richmond str.,

Philadelphia, Pa.

Augustas Bauman,
savininkas.

Žvaigždės Agentai.

pas kuriuos galima užsimo-
kėti prenumeratą už mūsų
laikraštį:

J. Riktoraitis,
67 James st.,
Waterbury, Conn.

J. Kovas,
36 James str.,
Waterbury, Conn.

P. Mikalauckas,
320 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Fel. Pangonis,
615 W. Mahanoy str.,
Mahanoy City, Pa.

B. Vaišnora,
1306 Carson str.,
Pittsburg, Pa.

J. Karalius,
1337 Glynden ave.,
Baltimore, Md.

M. Norkūnas,
162 Prospect str.,
Lawrence, Mass.

S. Cepukaitis,
Shaft, Pa.

J. Subačius,
Shaft, Pa.

K. Valiukonis,
Duryea, Pa.

Iz. Nausiedas,
917 33rd str.,
Chicago, Ill.

K. A. Vencius,
105 River str.,
Haverhill, Mass.

P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Petras Kunigonis,
15 James str.
Waterbury, Conn.

Mr. V. Staseiče,
428 Hamilton str.
Gran Rapids, Mich.

Mr. Fr. Kelly,
4618 Cambridge str.
Philadelphia, Pa.

Mr. V. Kareiva,
3264 Thomson str.
Philadelphia, Pa.

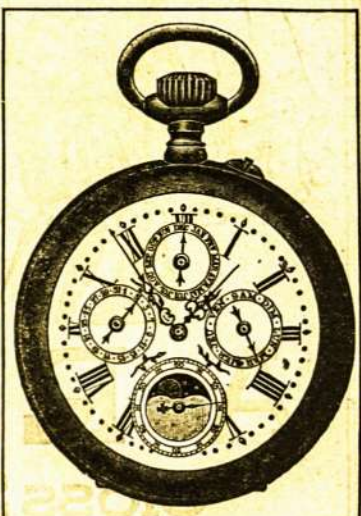
Mr. L. Misiunas,
P. O. Box 227.
Gardner, Mass.

Mūsų keliaujantis agentas
P. PAULIUS MIKALAU-
KAS iš S. Boston, Mass. Kur
jis atsilankys, galite drašiai
užsimekėti prenumeratą.

Savo skaitytojų ir prietei
lių prašome, kad ir kitiems
savo bičiuliams patartų
„Žvaigždę“ užsirašyti.

No. J. 82. JUODO METALO NUOLATINIS KALENDORINIS LAIKRODELIS

Tiktai \$3.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55.

Labai puikus nuolatinis kalendorinis laikrodis, kuris visada parodo sekundes, minutes, valandas, savaites ir mėnesio dienas, mėnesius ir visada parodo kaip mėnuis stovi. Užlaiko labai gerai laiką ir yra pilnai per mūsų firmą garantuotas. Priešaky labai puikus, auksinės rodyklės ir su auksiniais pagražinimais. Kitos firmos parduoda tą patį laikrodį už kelis kartus daugiau, bet mes paleidome už tą prekę, kad apgareinti mūsų pirklystę, nes norime parodyti savo tautiečiams, jog mes galime parduoti geresnius tavorus ir pigiau kaip svetimtams, nes mūsų firma yra labai didelė, ir mes pirkdami daug ant karto, pigiai galime pargabenti iš Europos arba imti nuo Amerikos fabrikų.

Be lencingšlo duodame už \$2.95, mūsų draugystės sąnariams už \$3.55, o su auksiniu (gold filled) labai puikiu lencingšlu už \$4.95. Kiti parduoda tokius lencingšlus po keliolika kartų daugiau kaip mes.

Kas prisigūpnigū per pačią, laikrodis tuojaus bus išsiųstas per pačią mūsų kaštą, bet jeigu kas nori užsimekėti už tavorą ant ekspreso, tada siųsime per ekspresą ir pirkėjas užsimekės visus pristatymo kaštus.

Per mūsų draugystę galima gauti visokius tavorus pigiau kaip kitur. Mes turime savo spaustuve ant 942 Lombard St., Philadelphia, Pa., atliekame visokius drukoriškus darbus ir išleidžiame didelius katalogus nuo visokių tavorų visokiose kalbose. Ant pareikalavimo prisigūpnigū mūsų katalogus dovanai. Prašome prisigūpnigū savo ir draugų adresu.

Mes nesulome ir negarsiname jokių tavorų uždyką, apat mūsų katalogo, bet parduodame gerus tavorus pigiau kaip kiti. Tie, kurie garsinasi ir priziada duoti ką nors už dyką, visi yra prigavikai ir nuo jų reikia saugotis, nes už dyką tavorus duodant niekas prekystės negali varyti.

Mūsų yra tikra lietuviška ko-operatyviška draugystė ir kiekvienas gali prie mūsų draugystės prisirašyti. Akcijos yra po vieną dolerį ir atneš ne mažiau kaip aštuonis procentus kas metą. Prigūpnigū prie mūsų draugystės gali tavorus pirkti 10 procentų pigiau kaip kiti. Užkvičiame visus tautiečius prie mūsų pirkliškios draugystės prisirašyti nors su vienu doleriu. Pinigus siųskite per Money Order iš pačto arba registravotoje gromatoje.

ATLAS TRADING ASSOCIATION, Dept. 2, P.O.Box 722
416-418-420 S. Broad St. ir 942 Lombard St.
PHILADELPHIA, PA., U. S. A.

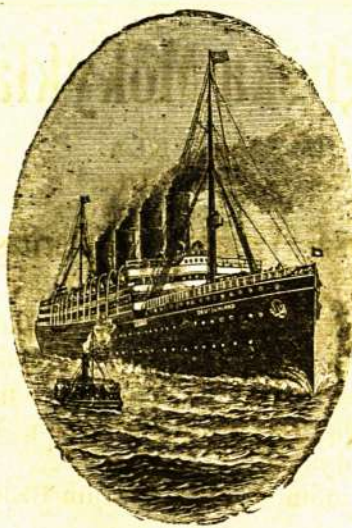

Visų Draugysčių Atydai!

Išdirbam visokius darbus draugystėms: kukardas, šarpas, kalnierių, vėliavas ir bažnytines karūnas. Abelnai visokius draugysčių vartojamus daiktus. Mūsų darbas atsakantis, nes patys dirbam, o ne samdininkai. Prašome gerbiamų draugysčių kreiptis su panašiais reikalais prie

M. A. Norkūnas,

162 Prospect str. Lawrence, Mass.

Sąžiniškumas ir tikrumas yra mūsų garantija kiekviename reikale.

Zmonių Banka

IR REAL ESTATE.

Siuntimas pinigų į visas svieto šalis, šipkorčių agentura ant visų linijų.

Kas nenori per daug užmokėti už patarnavimą, perkant namus, tegul eina į Žmonių Banką, o nepasigailės.

Kas nori pinigų pasiusti kraun ir kad greit daieitų, tegul siunčia per Žmonių Banką.

Kas nori važiuoti kraun, arba kitą partraukti, tegul perka šipkortę Žmonių Bankoje.

Su visokiais reikalais nusiduokite į Žmonių Banką, o to nepasigailėsite.

TOM. RZEPSKI, 3173 Richmond St. Philadelphia, Pa.

Didelė Knygu Krautuvė

teipogi Rožančių, Škaplierių ir daugelio kitų religijiskų daiktų.

Parduodu perkupčiams ir po vieną. Pas mane yra prikrauta visokių knygu kokios tik randasi lietuviškoj ir lenkiškoj kalbose; prieštikėjimiskų knygu nepri-laikau. Teipogi užlaikau geriausią visoj Amerikoj TRAJANKA; kaina su prisiantimu į namus 1 dol.; kas ims daugiau, tam nuleisiu didelį procentą. Parduodu POPIERAS gromatomis rašyti su puikiomis pavincėvonėmis ir dainelėmis. Kaina už tuziną 25c., 6 tuz. už 1 dol., 1.000 už \$6.00. Teipogi užrašinėju laikraštį „ŽVAIGŽDĖ“. Kas užsirašo „Žvaigždę“ ant metų ir užmoka 2 dol., gauna dovanų knygu vertės 1 dol., kaip tai: „Pamokslai be kunigo“, arba puikią malda-knygę. Turiu teipgi daugybę ABROZELIU ir ALTORELIU; puikiausi altoreliai po 12c. Norintiems duodu juos kaipo dovaną prie „Žvaigždės.“

Povilas Mikalauskas,

320 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Bell Phone Lombard 29-23 A.

Dr L. PETRUSKA,

—♦♦♦♦♦ Daktaras, Akušeras ir Chirurgas ♦♦♦♦♦—

Priemimo valandos: Nuo 8 iki 10 ryte; 2 iki 4 po pietų. ir nuo 7 iki 9 vakare.

Priemimo valandos: Ryte nuo 10 iki 1; vak. nuo 5 iki 7.

2351 Orthodox, cor. Stiles str, Frankford.

328 FEDERAL STREET. PHILADELPHIA, PA.

ARGO

Gloss Starch

Palaidas KRAKMOLAS, stovėdamas krautuvėse po lentynomis, sutraukia visokius nešvarumus, ir todėl jūsų skalbiniai esti geltoni arba pilkai balti. ARGO yra geriausias krakmolos skalbiniams. Galima vartoti šalta ir karšta. Nusipirk ARGO. **Kaina 5c**

Lietuviškai-Angliška Mokykla

TAUTISKA PRIRENGIMO MOKYKLA.
NATIONAL PREPARATORY SCHOOL.

Dieniniai ir Vakariniai Kursai Vyrams ir Moterims.

Mokykloje mokina šių dalykų:

1. Angliška kalba pradedantiems, susidedanti iš skaitymo, rašymo ir pasikalbėjimų. 2. Vertelgystės mokslas. 3. Prirengimas prie visokių egzaminų ant urėdninkų teipgi įstojimui į augštesnes mokyklas ir į universitetą. 4. Lieuviškai-angliška kalba lietuviams.

Mokiniai priimami visiems metams arba vienam BERTAINIUI.

Mokestis bertainiui (3 mėnes.) 5 dol.

Privatiškos lekcijos duosis tiems, kurie negalės pribūti į laiką į mokyklą. Nauji skyriai bus rengiami kas savaitę.

Pradedantiems lekcijos bus verčiamos į lietuvių kalbą. Artesnių žinių norintieji tesikreipia

515 Pine Street

Philadelphia, Pa.

H. N. BRENNER,

Valdytojas.

The Beneficial Saving Fund Society

(NAUDINGO KAPITOLO SUDEJIMO DRAUGIJA.)

1200-1202 Chestnut st., Philad'a, Pa.

✳ **Metinis Procentas \$3.65.** ✳

Turtas pusdvylikto milijono dolerių. Sudėtų pinigų dešimtis ir čvertis milijono dolerių. Perviršio suviršum milijonas ir čvertis dolerių. Padėtojų skaičius didesnis nei 12.000.

Tai neyra tik pinigų sukrovimas. Draugija vedama vienatiniai depozitorių interesuose. Jos urėdninkams nepaveilyta skolintis Draugijos pinigūs. Visi turto įvestiniai (įdėjimai) užtikrinti; niekad negali prapulti. Draugija kas met' atspaudina visuose mies to laikraščiuose pilną atskaitą teip, kad kiekvienas iš 12.000 pinigų sudėtojų gali matyti, kur jo sučedyti pinigai įvestyti.

Beto, miesto Bankų Egzaminatoriai peržiūri syki per metus visas Draugijos rokundų knygas.

Rokunda atidaryti galima ir pačta.

LIPSHUTZ & WURZEL

CHARLES LIPSHUTZ.

Notarijališkų darbų. Gelžkel'o tikiety.
Pardavimo šipkorčių. Siuntimo pinigų

AGENTURA

Mūsų banka yra dėl visų atverta. Per mūsų rankas eina į Lietuvą daug pinigų. Parduodame daug šipkorčių. Atlikdamas visokius reikalus per mūsų banką, už patarnavimą užmokėsi daug pigiau nei kitur. Mūsų adresas:

614-616 Poplar st., Philadelphia, Pa.

MINERSVILLE LIETUVIAMS

gerų geriausiai pasidėti pinigūs šitame banke:

The First National Bank

of Minersville, Pa.

Pradinis kapitalas \$50.000. Perviršis \$70.000. Neišdalintas uždarbys \$15.000

CHARLES R. KEAR pr-sidentas,
HARRY F. POTTER kasierius

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Real Estate. Randos įneša \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; primokėti reik \$2.000, kitkas ant hipotekos. Teipgi parsiduoda geri namai Girardvilleje.

JESSE B. DAVIS, Insurance Agentas.
120 Jardin St. Shenandoah, Pa.

Dr. W. J. WINTERS

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus Jefferson Medical Collegijoje su pagarba. Specijalistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydo pasekmingai moterių ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S. Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Antano Karlevskio

Lietuviškai **Saliunas**
Lenkiškais

S. E. Cor. Richmond & Clearfield Streets,
Philadelphia, Pa.

užlaiko geriausius gėrymus ir visokių užkandžių.